

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΕΠΙΤΕΛΙΚΗ ΔΟΜΗ ΕΣΠΑ ΥΠΕΝ
ΤΟΜΕΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

ΠΡΟΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ

ΟΔΗΓΟΥ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ – ΑΥΤΟΝΟΜΩ»

ΚΥΚΛΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗ ΚΑΤ' ΟΙΚΟΝ ΙΙ»

Αθήνα, Οκτώβριος 2020

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1	3
1.1. Σκοπιμότητα	3
1.2. Σύντομη Περιγραφή - Διάρκεια Προγράμματος	5
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2. Επιλέξιμες Κατοικίες – Ωφελούμενοι – Εισοδηματικές Κατηγορίες - Επιχορήγηση - Έναρξη Επιλεξιμότητας	8
2.1. Επιλέξιμες Κατοικίες	8
2.1.1. Ορισμοί	8
2.1.2. Γενικές Προϋποθέσεις Επιλεξιμότητας Κατοικίας	9
2.2. Ωφελούμενοι – Εισοδηματικές Κατηγορίες – Είδη Επιχορήγησης	9
2.3 Προϋποθέσεις για την υποβολή αιτήσεων	14
2.3.1 Ειδικές Προϋποθέσεις υποβολής για Πολυκατοικίες	14
2.4 Έναρξη Επιλεξιμότητας	16
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3. Ενεργειακός Στόχος & Επιλέξιμες παρεμβάσεις	17
3.1 Ενεργειακός Στόχος - Απαιτήσεις	17
3.2 Επιλέξιμες παρεμβάσεις ανά τύπο κατοικίας	18
3.3 Περιγραφή των επιλέξιμων παρεμβάσεων	22
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4. Επιλέξιμος Προϋπολογισμός	31
4.1 Επιλέξιμος Προϋπολογισμός Παρεμβάσεων	31
4.2 Επιλέξιμος Προϋπολογισμός λοιπών δαπανών	39
4.3 Συνολικός Επιλέξιμος Προϋπολογισμός	40
4.4 Κάλυψη ιδιωτικής συμμετοχής	41
4.4.1 Ίδια Κεφάλαια	42
4.4.2 Τραπεζικός δανεισμός	42
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5. Απαιτούμενα Δικαιολογητικά – Προετοιμασία - Διαδικασία Υποβολής Αίτησης	43
5.1 Απαιτούμενα Δικαιολογητικά - Προετοιμασία	43
5.2 Ηλεκτρονική Υποβολή Αίτησης - Προθεσμίες	45
5.3 Πρώτη Ενεργειακή Επιθεώρηση	45

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

1.1. Σκοπιμότητα

Η πράσινη περιβαλλοντική πολιτική που έχει χαραχθεί από την κυβέρνηση και έχει αποτυπωθεί στο Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ) στοχεύει σε μια ενεργειακή μετάβαση για τη μείωση των εκπομπών Αερίων του Θερμοκηπίου (ΑΤΘ), την αύξηση της διείσδυσης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ), την απολιγνιτοποιημένη παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης με στόχο τη μεγαλύτερη εξοικονόμηση ενέργειας.

Ο Ευρωπαϊκός κτηριακός τομέας ευθύνεται για την κατανάλωση του 40% της συνολικής τελικής ενέργειας στην Ευρωπαϊκή Ένωση και για το 36% των εκπομπών του διοξειδίου του άνθρακα. Επιπλέον, το 35% από τα κτήρια της ΕΕ είναι παλαιότερα των 50 ετών και το 75% από αυτά κρίνονται μη ενεργειακά αποδοτικά.

Σύμφωνα με το ενεργειακό ισοζύγιο του έτους 2017, η ενεργειακή κατανάλωση που σχετίζεται με τα κτήρια στην Ελλάδα αντιστοιχεί στο 42% της συνολικής τελικής κατανάλωσης ενέργειας στη χώρα, ενώ οι κατοικίες αποτελούν έναν από τους πλέον σημαντικούς καταναλωτές ενέργειας στη χώρα, καθώς αντιπροσωπεύουν το μεγαλύτερο μέρος του κτηριακού αποθέματος (79,1%). Το 83,82% των κτηρίων που έχουν κατασκευαστεί πριν το έτος 1980 έχουν πολύ μικρή ενεργειακή αποδοτικότητα (κτήρια κατηγορίας Η), με τα πιο ενεργοβόρα κτήρια κατοικιών να είναι οι μονοκατοικίες.

Αναφορικά με την ενεργειακή κατηγορία των κτηρίων κατοικιών, παρατηρείται ότι το μεγαλύτερο ποσοστό (66.83%) αυτών κατατάσσεται στην Ε-Η, το 26.81% στην Γ-Δ και μόλις το 6.36% στην Α-Β¹. Επομένως το ελληνικό κτηριακό απόθεμα κατοικιών παρουσιάζει ιδιαίτερα μεγάλο δυναμικό εξοικονόμησης ενέργειας.

Παρότι τα νοικοκυριά στην Ελλάδα παρουσιάζουν χαμηλή ενεργειακή κατανάλωση συγκριτικά με τις άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (6^η θέση στην ΕΕ), όταν αυτή η ενεργειακή κατανάλωση συγκρίνεται με τις κλιματικές συνθήκες των υπόλοιπων χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Ελλάδα πέφτει στη 17^η θέση στις αντίστοιχες ενεργειακές κατάταξης.

Η αναγκαιότητα λοιπόν ανακαίνισης του κτηριακού τομέα στην Ελλάδα είναι αναμφισβήτητη, καθώς έτσι επιτυγχάνονται ταυτόχρονα σημαντικά ποσοστά

¹ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΕΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΙΣ ΚΤΗΡΙΩΝ, ΣΘ ΚΑΙ ΣΚ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2019 και της χρονικής περιόδου 2011-201930, ΥΠΕΝ, Σώμα Επιθεώρησης Νοτίου/Βορείου Ελλάδος, Τμήμα Επιθεώρησης Ενέργειας, Ιούnius 2020, http://bpes.ypeka.gr/?page_id=21

εξοικονόμησης ενέργειας, εξοικονόμηση κόστους για τους πολίτες, βελτίωση των καθημερινών συνθηκών διαβίωσης και άνεσης καθώς και, της ασφάλειας και της υγείας των πολιτών κατά τη χρήση των κτηρίων αυτών.

Όσον αφορά, τα νοικοκυριά, το Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ) προβλέπει την ανακαίνιση τουλάχιστον 600.000 κατοικιών έως το 2030, ήτοι ανακαίνιση τουλάχιστον 60.000 κατοικιών κατά μέσο όρο το χρόνο, για μία δεκαετία.

Η επίτευξη του συγκεκριμένου στόχου συμβάλλει σημαντικά στην ριζική αναβάθμιση του γηρασμένου κτηριακού αποθέματος της χώρας, δίνοντας ταυτόχρονα μια ώθηση στον κατασκευαστικό τομέα, ο οποίος παρουσίασε ύφεση την περασμένη δεκαετία.

Με τα προγράμματα Εξοικονομώ κατ' Οίκον I, Εξοικονομώ κατ' Οίκον II (Α και Β Κύκλος), των προγραμματικών περιόδων 2007-2013, 2014 – 2020, υλοποιήθηκαν ενεργειακές παρεμβάσεις σε σύνολο 130.000 περίπου κατοικιών/κτηριακών μονάδων.

Το πρόγραμμα Εξοικονομώ Κατ' Οίκον κρατώντας την παλιά του δομή, μεταβάλλεται και εκσυγχρονίζεται σε Εξοικονομώ - Αυτονομώ, προσαρμόζεται στις νέες συνθήκες που διαμορφώνονται από την πανδημία του COVID – 19 και ακολουθεί τις επιταγές των καιρών: κλιματική αλλαγή, ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, ψηφιοποίηση.

Ενδεικτικά μέτρα αυτής της πολιτικής είναι η ειδική προσαύξηση 10% που εφαρμόζεται σε όλες τις επιδοτήσεις, λόγω των επιπτώσεων της πανδημίας του COVID – 19 στην οικονομία και τα νοικοκυριά, καθώς και η επιπλέον 10% επιδότηση που εφαρμόζεται στις λιγνιτικές περιοχές, ως ρήτρα δίκαιης μετάβασης. Επίσης, ακολουθώντας τις βασικές αρχές της εξοικονόμησης ενέργειας, που επιβάλουν πρώτα τη μείωση της ενεργειακής κατανάλωσής των κτηρίων και στη συνέχεια την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, η εγκατάσταση νέου Φωτοβολταϊκού (Φ/Β) σταθμού αυτοπαραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας είναι επιλέξιμη μόνο όταν τα κτήρια επιτυγχάνουν, με τις παρεμβάσεις εξοικονόμησης ενέργειας, την αναβάθμισή τους σε ενεργειακή κατηγορία τουλάχιστον B+. Τέλος, επιδοτείται η εγκατάσταση έξυπνων συστημάτων διαχείρισης (smart home), τα οποία συμβάλουν στην εξοικονόμηση ενέργειας, καθώς και τα συστήματα ηλεκτρικών συσσωρευτών (μπαταρίες), όταν συνδυάζονται με φωτοβολταϊκά συστήματα.

Παράλληλα, ακολουθώντας το ΕΣΕΚ, το φυσικό αέριο αναμένεται να αποτελέσει το ενδιάμεσο καύσιμο για τη μετάβαση σε ένα μοντέλο χαμηλών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και η χρήση του στην τελική κατανάλωση ενέργειας διευρύνεται. Για το λόγο αυτό, οι λέβητες πετρελαίου δεν επιδοτούνται, ενώ τα ενεργειακά τζάκια δεν

επιδιοτούνται στην Αθήνα και στην Θεσσαλονίκη, όπου η ατμοσφαιρική ρύπανση παρουσιάζει υψηλούς δείκτες και όπου το δίκτυο του φυσικού αερίου είναι ανεπτυγμένο.

Συμβάλλοντας, λοιπόν, στην υλοποίηση του ΕΣΕΚ το νέο Εξοικονομώ - Αυτονομώ υλοποιείται με προσαρμογή και βελτίωση του υφιστάμενου χρηματοδοτικού μοντέλου, αποσκοπώντας στην μεγιστοποίηση των ωφελειών για τους πολίτες μέσω της αύξησης των πολιτών που δύναται να λάβουν μέρος στο εξοικονομώ, της απλοποίησης της πιστοποίησης των παρεμβάσεων και της ενεργοποίησης της αγοράς με την κινητοποίηση ιδιωτικών κεφαλαίων για τη χρηματοδότηση των απαιτούμενων παρεμβάσεων. Έτσι, το νέο πρόγραμμα θα προσφέρει υψηλά οικονομικά και λειτουργικά οφέλη προς τα ελληνικά νοικοκυριά με ταυτόχρονη κάλυψη των ενεργειακών τους αναγκών.

1.2. Σύντομη Περιγραφή - Διάρκεια Προγράμματος

Το Πρόγραμμα συνίσταται στην παροχή κινήτρων για παρεμβάσεις εξοικονόμησης ενέργειας και ενίσχυσης της ενεργειακής αυτονομίας στον οικιακό κτηριακό τομέα, με στόχο την μείωση των ενεργειακών αναγκών και της κατανάλωσης συμβατικών καυσίμων, στο πλαίσιο της μετάβασης σε ένα «Έξυπνο Σπίτι». Το Πρόγραμμα αφορά σε κτήρια που διαθέτουν οικοδομική άδεια ή άλλο νομιμοποιητικό έγγραφο, χρησιμοποιούνται ως κύρια κατοικία και των οποίων οι ιδιοκτήτες πληρούν συγκεκριμένα εισοδηματικά κριτήρια (βλ. Error: Reference source not found). Ειδικότερα, το Πρόγραμμα περιλαμβάνει πέντε (5) κατηγορίες κινήτρων, στις οποίες οι Ωφελούμενοι εντάσσονται ανάλογα με το εισόδημά τους όπως αναλυτικότερα περιγράφεται στην ενότητα Error: Reference source not found. Επίσης, προβλέπονται κίνητρα για παρεμβάσεις ενεργειακής αναβάθμισης σε πολυκατοικίες με επιμέρους αιτήσεις μεμονωμένων διαμερισμάτων που περιλαμβάνουν κοινόχρηστες και μη κοινόχρηστες παρεμβάσεις αναβάθμισης αυτών, ενώ προβλέπεται ειδική κατηγορία κινήτρων για αυτοτελείς παρεμβάσεις ενεργειακής αναβάθμισης μόνο των κοινόχρηστων χώρων πολυκατοικίας, χωρίς, δηλαδή, να συμπεριλαμβάνονται παρεμβάσεις στα διαμερίσματα.

Κάθε φυσικό πρόσωπο που επιθυμεί να συμμετάσχει στο Πρόγραμμα εξετάζει εάν πληροί τα κριτήρια που αναφέρονται στο Error: Reference source not foundError: Reference source not found, συγκεντρώνει τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και συμπληρώνει την αίτηση στο πληροφοριακό σύστημα της επίσημης διαδικτυακής πύλης του Προγράμματος, που θα ανοίξει στην ιστοσελίδα του ΥΠΕΝ, επιλέγοντας εάν επιθυμεί, τη χορήγηση δανείου και από ποιον χρηματοπιστωτικό οργανισμό θα γίνει αυτό. Επίσης, απευθύνεται

σε Ενεργειακό Επιθεωρητή, ώστε να διενεργηθεί η πρώτη ενεργειακή επιθεώρηση της ιδιοκτησίας τους και να εκδοθεί το Πιστοποιητικό Ενεργειακής Απόδοσης (Α΄ ΠΕΑ).

Επιλέξιμες είναι οι παρεμβάσεις που πραγματοποιούνται μετά την έκδοση του ΠΕΑ της πρώτης ενεργειακής επιθεώρησης (που αποτελεί την ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας των σχετικών δαπανών). Μέρος των παρεμβάσεων δύναται να πραγματοποιηθεί και πριν από την έκδοση της απόφασης υπαγωγής, με αποκλειστική ευθύνη του Ωφελούμενου

Η υποβολή της αίτησης, η παρακολούθηση της υλοποίησης των παρεμβάσεων εξοικονόμησης ενέργειας και ενεργειακής αυτονομίας καθώς και οι ενέργειες για την ολοκλήρωση του έργου, συμπεριλαμβανομένης της προσκόμισης των δικαιολογητικών για την πιστοποίηση ολοκλήρωσης του έργου, μπορεί να ανατίθεται από τους δυνητικά Ωφελούμενους σε σύμβουλο έργου.

Οι δυνητικά Ωφελούμενοι (ή οι σύμβουλοι του έργου) αναρτούν στο πληροφοριακό σύστημα του Προγράμματος στοιχεία που αφορούν στο ΠΕΑ, στις παρεμβάσεις που έχουν προκύψει από το ΠΕΑ και οδηγούν στην επίτευξη του ενεργειακού στόχου, το αντίστοιχο κόστος αυτών καθώς και λοιπά δικαιολογητικά.

Διενεργείται αυτόματος έλεγχος των στοιχείων που εισήχθησαν στο πληροφοριακό σύστημα του Προγράμματος και εφόσον διασταυρωθεί η εγκυρότητα τους, οι δυνητικά Ωφελούμενοι (ή οι σύμβουλοι του έργου) υποβάλουν την αίτηση και αυτή υπάγεται στο Πρόγραμμα, μέχρι εξαντλήσεως των διαθέσιμων πόρων. Στη συνέχεια εκδίδεται η απόφαση υπαγωγής στο Πρόγραμμα.

Μετά την υλοποίηση των παρεμβάσεων, οι Ωφελούμενοι απευθύνονται εκ νέου σε Ενεργειακό Επιθεωρητή (διαφορετικό από τον Ενεργειακό επιθεωρητή που συνέταξε το Α΄ ΠΕΑ), ώστε να διενεργηθεί δεύτερη ενεργειακή επιθεώρηση της ιδιοκτησίας τους και να εκδοθεί νέο ΠΕΑ (Β΄ ΠΕΑ). Βάσει του Β΄ ΠΕΑ και κατόπιν της διαπίστωσης επίτευξης του ενεργειακού στόχου και του ελέγχου των δικαιολογητικών ολοκληρώνεται η καταβολή των κινήτρων του Προγράμματος στους Ωφελούμενους.

Η δαπάνη για το κόστος των δύο ενεργειακών επιθεωρήσεων, η δαπάνη του συμβούλου έργου καθώς και τυχόν λοιπές δαπάνες μελετών, καλύπτονται εξολοκλήρου από το Πρόγραμμα, υπό την προϋπόθεση υπαγωγής της αίτησης και επίτευξης του ελάχιστου ενεργειακού στόχου του προγράμματος.

Τα έργα των Ωφελούμενων (φυσικό και οικονομικό αντικείμενο) θα πρέπει να ολοκληρώνονται σε διάστημα **δώδεκα (12) μηνών** από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης υπαγωγής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2. Επιλέξιμες Κατοικίες – Ωφελούμενοι – Εισοδηματικές Κατηγορίες - Επιχορήγηση - Έναρξη Επιλεξιμότητας

2.1. Επιλέξιμες Κατοικίες

2.1.1. Ορισμοί

Για τις ανάγκες του Προγράμματος ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- **Μονοκατοικία:** Το ενιαίο κτήριο που περιλαμβάνει μία ιδιοκτησία, που διατάσσεται σε μία ή περισσότερες στάθμες, με κύρια χρήση κατοικίας. Στον ορισμό της μονοκατοικίας εμπίπτουν και οι περιπτώσεις κτηρίων μικτής χρήσης με χρήσεις άλλες από κατοικία στη στάθμη του ισόγειου / ημιυπόγειου / ημιώροφου με ανεξάρτητη πρόσβαση (π.χ. καταστήματα, εργαστήρια κ.ά. με είσοδο από το δρόμο).

Εκδίδεται ΠΕΑ α) για «Ολόκληρο Κτήριο» και χρήση «Μονοκατοικία» εάν πρόκειται για ολόκληρο το κτήριο ή β) για «Κτηριακή μονάδα» και χρήση «Μονοκατοικία» εάν πρόκειται για το τμήμα του κτηρίου που αφορά στην μοναδική κατοικία του κτηρίου.

- **Πολυκατοικία:** Το ενιαίο κτήριο που περιλαμβάνει περισσότερες από μία κτηριακές μονάδες - ιδιοκτησίες με κύρια χρήση κατοικίας, σε οριζόντια ή/και κατακόρυφη διάταξη. Στον ορισμό της πολυκατοικίας εμπίπτουν και οι περιπτώσεις κτηρίων κατοικίας που περιλαμβάνουν και χρήσεις άλλες από κατοικία στη στάθμη του ισόγειου / ημιυπόγειου / ημιώροφου με ανεξάρτητη πρόσβαση (π.χ. καταστήματα, εργαστήρια κ.ά. με είσοδο από το δρόμο).

Εκδίδεται ΠΕΑ για «Ολόκληρο Κτήριο» και χρήση «Πολυκατοικία» εάν πρόκειται για ολόκληρο το κτήριο ή το τμήμα του που αφορά στο σύνολο των κατοικιών του κτηρίου.

- **Διαμέρισμα:** κτηριακή μονάδα – ιδιοκτησία (κατοικία) εντός κτηρίου με χρήση πολυκατοικίας.

Εκδίδεται ΠΕΑ για «Κτηριακή μονάδα» και χρήση «Πολυκατοικία» και αναγράφεται τίτλος για την κτηριακή μονάδα (π.χ. Διαμέρισμα Α1).

Επιλέξιμη κατοικία είναι η μονοκατοικία, η πολυκατοικία καθώς και το μεμονωμένο διαμέρισμα. Επισημαίνεται ότι σε καμία περίπτωση δεν είναι επιλέξιμες οι ιδιοκτησίες του κτηρίου που δεν χρησιμοποιούνται για κατοικία (π.χ. κατάστημα στο ισόγειο κτηρίου).

2.1.2. Γενικές Προϋποθέσεις Επιλεξιμότητας Κατοικίας

Μία κατοικία, προκειμένου να κριθεί επιλέξιμη, πρέπει να πληροί τις ακόλουθες γενικές προϋποθέσεις,:

- Υφίσταται **νόμιμα**.
- Δεν έχει κριθεί κατεδαφιστέα.
- Χρησιμοποιείται ως **κύρια κατοικία**.
- Έχει καταταχθεί βάσει του Πιστοποιητικού Ενεργειακής Απόδοσης (Π.Ε.Α.) σε **κατηγορία χαμηλότερη ή ίση της Γ**.

Οι προϋποθέσεις παρουσιάζονται αναλυτικότερα στην ενότητα 2.2.

2.2. Ωφελούμενοι – Εισοδηματικές Κατηγορίες – Είδη Επιχορήγησης

Στα πλαίσια του Προγράμματος υπάρχουν τρεις (3) διακριτοί τύποι αιτήσεων, μια (1) για μεμονωμένα διαμερίσματα ή μονοκατοικίες και δύο (2) για πολυκατοικίες.

- Αίτηση Μεμονωμένου διαμερίσματος ή Μονοκατοικίας,
- Αίτηση Πολυκατοικίας Τύπου Α,
- Αίτηση Πολυκατοικίας Τύπου Β.

Οι προϋποθέσεις υποβολής τους παρουσιάζονται στο κεφ. 2.3

Η **νομιμότητα της κατοικίας** αποδεικνύεται βάσει οικοδομικής άδειας. Στην περίπτωση που ο ιδιοκτήτης της κατοικίας δε διαθέτει οικοδομική άδεια ή αυτή δεν ανταποκρίνεται στην τρέχουσα κατάσταση της κατοικίας, θα πρέπει να προσκομισθεί σχετικό νομιμοποιητικό έγγραφο, από το οποίο να προκύπτει ότι η εν λόγω κατοικία υφίσταται νόμιμα².

Η **κύρια χρήση** της κατοικίας προς ενεργειακή αναβάθμιση, θα πρέπει να αποδεικνύεται από τα στοιχεία της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος του χρήστη εντός των τελευταίων τριών (3) ετών, με προτεραιότητα το «έτος αναφοράς» του Προγράμματος (φορολογικό έτος 2019). Εάν η κατοικία έχει αποκτηθεί κατά το τρέχον ημερολογιακό έτος (πρόσφατη απόκτηση ακινήτου), θα ζητηθεί έγγραφη δέσμευση για την κύρια χρήση της κατοικίας (βλ. κεφ. 5).

Ειδικά στην αίτηση πολυκατοικίας τύπου Β που αφορά αποκλειστικά κοινόχρηστες παρεμβάσεις, η χρήση κατοικίας των διαμερισμάτων προκύπτει από το πρακτικό της γενικής συνέλευσης σε συνδυασμό με το Πιστοποιητικό Ενεργειακής Απόδοσης (βλ. κεφ. 2.3.1).

---

² Επιλέξιμες είναι και οι κατοικίες της παρ.2, του άρθρου 82 του ν. 4495/2017 (ΦΕΚ 167/Α'/03.11.2017) (για την περίπτωση ζ της παρ.2 του παραπάνω άρθρου, τηρείται η διαδικασία που αναφέρεται σχετικά στο κεφ.5.1).

Το **Πιστοποιητικό Ενεργειακής Απόδοσης** (Π.Ε.Α.), θα πρέπει να έχει εκδοθεί μετά την 26.11.2017 (27.11.2017 η ημερομηνία ενεργοποίησης του πληροφοριακού συστήματος έκδοσης Πιστοποιητικών Ενεργειακής Απόδοσης βάσει του ΚΕνΑΚ που έχει εγκριθεί με την απόφαση ΔΕΠΕΑ/οικ. 178581/30.06.2017, ΦΕΚ Β' 2367/12.07.2017).

Δικαίωμα συμμετοχής στο Πρόγραμμα έχουν **φυσικά πρόσωπα** που κατά το έτος αναφοράς (φορολογικό έτος 2019) και κατά το χρόνο υποβολής αίτησης έχουν εμπράγματο δικαίωμα (πλήρους κυριότητας/επικαρπίας/ψιλής κυριότητας) σε επιλέξιμη κατοικία.

Ειδικά για τις περιπτώσεις που κατά το έτος αναφοράς η κατοικία α) ενοικιάζεται/διατίθεται για βραχυχρόνια μίσθωση, β) είναι κενή, ή γ) δεν υπήρχε εμπράγματο δικαίωμα επικαρπίας ή πλήρους κυριότητας και έχει αποκτηθεί πρόσφατα, δικαίωμα συμμετοχής στο Πρόγραμμα έχουν μόνον ο πλήρης κύριος ή ο επικαρπωτής.

Στις ενοικιαζόμενες κατοικίες/βραχυχρόνιες μισθώσεις εφαρμόζονται οι διατάξεις του Κανονισμού 1407/2013 της Επιτροπής ΕΕ για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (de minimis), όπου καθορίζονται τα όρια σώρευσης. Απαιτείται από τον Ωφελούμενο (πλήρη κύριο, επικαρπωτή) δήλωση συμμόρφωσης με τον κανονισμό de minimis, όπως αυτός εκάστοτε ισχύει καθώς και προσκόμιση αντίστοιχων δηλώσεων των λοιπών συνιδιοκτητών (πλήρης κύριος, επικαρπωτής). Επιπλέον, το συνολικό ποσό της ενίσχυσης (επιχορήγησης, επιδότησης επιτοκίου και ακαθάριστου ισοδύναμου επιχορήγησης - ΑΙΕ) δεν μπορεί να υπερβαίνει τις 200.000 € συμπεριλαμβανομένου του συνόλου των αιτήσεών του.

Σε περίπτωση ύπαρξης περισσότερων δικαιούχων εμπράγματων δικαιωμάτων σε επιλέξιμη κατοικία, η αίτηση υποβάλλεται από έναν εκ των δικαιούχων που να έχει δικαίωμα συμμετοχής σύμφωνα με τα ανωτέρω, μετά από συναίνεση των υπολοίπων.

Τα ανωτέρω φυσικά πρόσωπα καλούνται **Ωφελούμενοι του Προγράμματος** εφόσον βάσει του εισοδήματος τους κατά το έτος αναφοράς κατατάσσονται στις κάτωθι εισοδηματικές κατηγορίες:

Πίνακας 2.2.1 Εισοδηματικές κατηγορίες του Κύκλου Εξοικονομώ - Αυτονομώ

Κατηγορία	Ατομικό Εισόδημα	Οικογενειακό Εισόδημα
1	≤ 10.000	≤ 20.000
2	> 10.000 – 20.000	> 20.000 – 30.000
3	> 20.000 – 30.000	> 30.000 – 40.000
4	> 30.000 – 50.000	> 40.000 – 70.000
5	> 50.000 – 90.000	> 70.000 – 120.000

Ως **εισόδημα** λαμβάνεται το «**εισόδημα επιβολής εισφοράς**» του τμήματος Γ2 «Εκκ. Ειδ. Εισφοράς Αλληλ.» του **εκκαθαριστικού σημειώματος** δήλωσης φορολογίας εισοδήματος του έτους αναφοράς. Ειδικά στην περίπτωση που δεν υφίσταται υποχρέωση υποβολής δήλωσης φορολογίας εισοδήματος και αυτή τεκμηριώνεται με αντίγραφο της σχετικής υπεύθυνης δήλωσης που έχει κατατεθεί στην αρμόδια Δημόσια Οικονομική υπηρεσία (βλ. & κεφ 5.2 Ειδικές Περιπτώσεις αιτήσεων), το εισόδημα θεωρείται μηδέν (κατηγορία 1).

Εάν ο ενδιαφερόμενος είναι έγγαμος, η κατάταξη στις κατηγορίες του πίνακα 2.2.1 γίνεται βάσει της στήλης «οικογενειακό εισόδημα». Για τον υπολογισμό του οικογενειακού εισοδήματος χρησιμοποιούνται τα στοιχεία του συστήματος TAXIS και αθροίζονται τα εισοδήματα του υπόχρεου υποβολής της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος, της συζύγου και των τέκνων που έχουν δηλωθεί ως εξαρτώμενα μέλη στην εν λόγω δήλωση και τυχόν υποβάλλουν χωριστή φορολογική δήλωση. Επισημαίνεται ότι και στην περίπτωση κατά την οποία η αίτηση υποβάλλεται από πρόσωπο που έχει δηλωθεί ως εξαρτώμενο τέκνο σε «οικογενειακή» φορολογική δήλωση και δηλώνει και το ίδιο εισοδήματα, η κατάταξη στις κατηγορίες του πίνακα 2.2.1 γίνεται συνυπολογίζοντας το συνολικό εισόδημα της οικογένειας στην οποία ανήκει, ως ανωτέρω. Σε περίπτωση μονογονεϊκής οικογένειας (με προστατευόμενα τέκνα), το εισόδημα του ενδιαφερόμενου συν το τυχόν εισόδημα των τέκνων λογίζεται ως οικογενειακό και βάσει αυτού πραγματοποιείται η κατάταξη του στις κατηγορίες του πίνακα 2.2.1. Εάν στα πλαίσια έγγαμης σχέσης ή ύπαρξης συμφώνου συμβίωσης το οποίο δηλώνεται στο φορολογικό Μητρώο του TAXIS, υποβάλλονται χωριστές δηλώσεις φορολογίας, γίνεται η άθροιση των επιμέρους εισοδημάτων και η αναγωγή τους σε «οικογενειακό εισόδημα».

Εάν ο αιτών (στην περίπτωση οικογένειας/ΜΣΣ, ή/και η σύζυγος/ΜΣΣ) είναι φορολογικός κάτοικος εξωτερικού, το εισόδημα για την κατάταξη στις κατηγορίες του πίνακα 2.2.1 θα προκύπτει από την άθροιση του «εισοδήματος επιβολής εισφοράς» του εκκαθαριστικού σημειώματος δήλωσης φορολογίας εισοδήματος που έχει υποβληθεί στην Ελλάδα και του

συνολικού δηλωθέντος εισοδήματος που έχει αποκτηθεί στη χώρα Φορολογικής Κατοικίας του (για τα ανωτέρω βλ. & κεφ 5.2 Ειδικές Περιπτώσεις αιτήσεων), για το έτος αναφοράς. Επισημαίνεται ότι λόγω των ηλεκτρονικών διασταυρώσεων των στοιχείων κατοικίας που καταχωρούνται στην αίτηση με τα αντίστοιχα στοιχεία που έχουν δηλωθεί στην φορολογική αρχή, είναι απαραίτητο στη δήλωση φορολογίας εισοδήματος του ενοίκου (Ε1), ή (εάν υπάρχει μίσθωση της κύριας κατοικίας) στην αναλυτική κατάσταση για τα μισθώματα ακίνητης περιουσίας (Ε2), και στη δήλωση στοιχείων ακινήτων (Ε9) να εμπεριέχεται ο αριθμός παροχής ηλεκτρικού ρεύματος του ακινήτου.

Τα δικαιολογητικά για την πιστοποίηση των ανωτέρω θα αναφέρονται αναλυτικά ως Παράρτημα στην επίσημη έκδοση του Οδηγού.

Προβλέπεται **βασικό ποσοστό επιχορήγησης**, σύμφωνα με τις εισοδηματικές κατηγορίες του πίνακα 2.2.1. Επί του βασικού ποσοστού προβλέπονται οι κάτωθι προσαυξήσεις:

-Ειδικά για τους κάτωθι δήμους του οι οποίοι ανήκουν σε λιγνιτικές περιοχές, το βασικό ποσοστό επιχορήγησης προσαυξάνεται κατά 10%:

Πίνακας 2.2.2 Δήμοι σε απολιγνιτοποίηση

Π.Ε. Κοζάνης:	Δήμος Κοζάνης, Δήμος Βοΐου, Δήμος Βελβεντού, Δήμος Εορδαίας, Δήμος Σερβίων
Π.Ε. Φλώρινας:	Δήμος Φλώρινας, Δήμος Αμυνταίου, Δήμος Πρεσπών
Π.Ε. Αρκαδίας:	Δήμος Μεγαλόπολης, Δήμος Γορτυνίας

- Επί του βασικού ποσοστού επιχορήγησης προστίθεται σε όλους ειδική προσαύξηση 10% λόγω COVID – 19.

- Σε κτήρια ενεργειακής κατηγορίας Η και Ζ (μονοκατοικίες, μεμονωμένα διαμερίσματα, πολυκατοικίες Τύπου Α), εφόσον επιτευχθεί αναβάθμιση σε τουλάχιστον Β΄ ενεργειακή κατηγορία, προστίθεται ενεργειακό premium +10%.

Για **αιτήσεις μεμονωμένων διαμερισμάτων και μονοκατοικιών**, το μέγιστο ποσοστό επιχορήγησης ορίζεται ως εξής:

Πίνακας 2.2.3 Επιχορήγηση μεμονωμένου διαμερίσματος και μονοκατοικίας

	Ατομικό Εισόδημα	Οικογενειακό Εισόδημα	Βασικό Ποσοστό Επιχ/σης *	COVID-19 premium	Ενεργειακό premium	Μέγιστο Ποσοστό Επιχ/σης	Μέγιστο Ποσοστό Επιχ/σης για λιγνιτικές περιοχές
1	≤ 10.000	≤ 20.000	65%	10%	10%	85%	95%
2	> 10.000 - 20.000	> 20.000 - 30.000	55%	10%	10%	75%	85%
3	> 20.000 - 30.000	> 30.000 - 40.000	50%	10%	10%	70%	80%
4	> 30.000 - 50.000	> 40.000 - 70.000	45%	10%	10%	65%	75%
5	> 50.000 - 90.000	> 70.000 - 120.000	35%	10%	10%	55%	65%

* Στο βασικό ποσοστό επιχορήγησης προστίθεται ποσοστό 10% για τους λιγνιτικούς δήμους του πίνακα 2.2.2

Για **αιτήσεις πολυκατοικίας**, το ποσοστό επιχορήγησης είναι ανεξάρτητο από το εισόδημα των ιδιοκτητών των διαμερισμάτων που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα, και ορίζεται ως εξής:

Πίνακας 2.2.4 Επιχορήγηση Πολυκατοικίας Τύπου Α - Β

	Πολυκατοικία	Βασικό ποσοστό επιχορήγησης *	COVID-19 premium	Ενεργειακό premium	Μέγιστο Ποσοστό Επιχ/σης	Μέγιστο Ποσοστό Επιχ/σης για λιγνιτικές περιοχές
1	Τύπου Α	60%	10%	10%	80%	90%
2	Τύπου Β	60%	10%	-	70%	80%

* Στο βασικό ποσοστό επιχορήγησης προστίθεται ποσοστό 10% για τους λιγνιτικούς δήμους του πίνακα 2.2.2

Το ποσοστό επιχορήγησης αφορά στον επιλέξιμο προϋπολογισμό παρεμβάσεων. Για το υπόλοιπο ποσοστό έως το 100% του επιλέξιμου προϋπολογισμού παρεμβάσεων υφίσταται η δυνατότητα χορήγησης δανείου με επιδότηση επιτοκίου (κεφ. 4), στη βάση σχετικού αιτήματος του Ωφελούμενου.

Δυνατότητα πολλών αιτήσεων ανά ωφελούμενο: Για κάθε φυσικό πρόσωπο (για κάθε ΑΦΜ αιτούντα) είναι δυνατή η υποβολή περισσότερων της μίας (1) αίτησης, για διαφορετικές επιλέξιμες κατοικίες στα πλαίσια των Προϋποθέσεων για την υποβολή αιτήσεων που αναφέρονται στην ενότητα 2.3 και του συνόλου της επιχορήγησης που αναφέρεται στο κεφ. 4.3.

2.3 Προϋποθέσεις για την υποβολή αιτήσεων

Περιορισμός μίας (1) αίτησης ανά κατοικία: Για κάθε επιλέξιμη κατοικία (μονοκατοικία/μεμονωμένο διαμέρισμα/διαμέρισμα ως μέρος αίτησης σε πολυκατοικία τύπου Α) του τρέχοντος Κύκλου «Εξοικονομώ-Αυτονομώ» πρέπει να υποβληθεί μία (1) μόνο αίτηση. Κατοικίες που έχουν ολοκληρώσει κάποιον από τους προηγούμενους κύκλους του Προγράμματος «Εξοικονόμηση κατ' Οίκον ΙΙ» της προγραμματικής περιόδου 2014-2020 δεν έχουν δικαίωμα υποβολής στον τρέχοντα Κύκλο. Η καταχώριση στο πληροφοριακό σύστημα περισσότερων της μίας αιτήσεων για την ίδια επιλέξιμη κατοικία από το ίδιο πρόσωπο ή άλλο συγκύριο οδηγεί, άνευ ετέρου, στην απόρριψη του συνόλου των αιτήσεων και στην περίπτωση αίτησης που έχει συμπεριληφθεί σε απόφαση υπαγωγής, η τελευταία θα ανακληθεί. Στο ανωτέρω πλαίσιο δεν μπορούν να υποβληθούν περισσότερες της μίας αίτησης για την ίδια πολυκατοικία.

Ο έλεγχος για την τήρηση των ανωτέρω αφορά το σύνολο των αιτήσεων που θα υποβληθούν στο πρόγραμμα και πραγματοποιείται από το Δικαιούχο πριν την έκδοση της οικείας απόφασης υπαγωγής.

2.3.1 Ειδικές Προϋποθέσεις υποβολής για Πολυκατοικίες

Στο πλαίσιο του προγράμματος υπάρχει δυνατότητα υποβολής δύο τύπων αιτήσεων πολυκατοικίας.

Αίτηση Πολυκατοικίας Τύπος Α

Αφορά αίτηση πολυκατοικίας που υποβάλλεται από τον εκπρόσωπο της πολυκατοικίας και συνδέεται με επιμέρους αιτήσεις μεμονωμένων διαμερισμάτων που περιλαμβάνουν κοινόχρηστες και μη κοινόχρηστες παρεμβάσεις αναβάθμισης αυτών.

Για να υποβληθεί αίτηση πολυκατοικίας τύπου Α θα πρέπει να πληρούνται σωρευτικά τα ακόλουθα

- Η πολυκατοικία να έχει εκδώσει αριθμό φορολογικού μητρώου (ΑΦΜ) «διαχείρισης πολυκατοικίας»
- Μετά από απόφαση γενικής συνέλευσης, υποβάλλεται σχετική αίτηση από εκπρόσωπο του συνόλου των ιδιοκτητών των διαμερισμάτων με στοιχεία σχετικά με την ικανοποίηση των κριτηρίων επιλεξιμότητας του τμήματος του κτηρίου που χρησιμοποιείται ως κατοικία, όπως περιγράφονται στην ενότητα 2.1.2, καθώς και επιμέρους αιτήσεις από καθένα από τους ιδιοκτήτες διαμερισμάτων που επιθυμούν να ενταχθούν στο Πρόγραμμα.
- Υποβάλλεται Πιστοποιητικό Ενεργειακής Απόδοσης που αφορά συνολικά στο τμήμα του κτηρίου που χρησιμοποιείται ως κατοικία, συνοδευόμενο από έντυπο Πρότασης Παρεμβάσεων.
- Πραγματοποιούνται κοινόχρηστες παρεμβάσεις σύμφωνα με τον πίνακα 3.2.1.
- Οι ιδιοκτήτες διαμερισμάτων που δεν εντάσσονται ή δε θέλουν να συμμετέχουν στο πρόγραμμα συμμετέχουν στην υλοποίηση των παρεμβάσεων που έχουν δηλωθεί στην Απόφαση Γενικής Συνέλευσης Πολυκατοικίας με ίδια κεφάλαια.

Αίτηση Πολυκατοικίας Τύπος Β-Κοινόχρηστες Παρεμβάσεις

Αφορά αίτηση πολυκατοικίας που υποβάλλεται από τον εκπρόσωπο της πολυκατοικίας και περιλαμβάνει μόνο παρεμβάσεις των κοινόχρηστων χώρων πολυκατοικίας σύμφωνα με τον πίνακα 3.2.1, χωρίς, δηλαδή να συμπεριλαμβάνονται παρεμβάσεις στα διαμερίσματα.

Για να υποβληθεί αίτηση πολυκατοικίας Τύπου Β θα πρέπει να πληρούνται σωρευτικά τα ακόλουθα:

- Η πολυκατοικία να έχει εκδώσει αριθμό φορολογικού μητρώου (ΑΦΜ) «διαχείρισης πολυκατοικίας» και να έχει αριθμό τραπεζικού λογαριασμού συνδεδεμένο με τον άνω ΑΦΜ.
- Μετά από απόφαση γενικής συνέλευσης, υποβάλλεται σχετική αίτηση από εκπρόσωπο του συνόλου των ιδιοκτητών των διαμερισμάτων με στοιχεία σχετικά με την ικανοποίηση των κριτηρίων επιλεξιμότητας του τμήματος του κτηρίου που χρησιμοποιείται ως κατοικία, όπως περιγράφονται στην ενότητα 2.1.2, και σύμφωνα με το οποίο υπολογίζεται η επιχορήγηση.
- Υποβάλλεται Πιστοποιητικό Ενεργειακής Απόδοσης που αφορά συνολικά στο τμήμα του κτηρίου που χρησιμοποιείται ως κατοικία στα πλαίσια των οριζομένων στην ενότητα 2.1.1, συνοδευόμενο από έντυπο Πρότασης Παρεμβάσεων.

2.4 Έναρξη Επιλεξιμότητας

Ως **ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας δαπανών** ορίζεται η ημερομηνία έκδοσης του Πιστοποιητικού Ενεργειακής Απόδοσης (ΠΕΑ) κατάταξης του ακινήτου (παρ. 2.1.2). Ωστόσο, δεν είναι επιλέξιμα έργα τα οποία, βάσει των προσκομιζόμενων παραστατικών δαπάνης, έχουν ολοκληρωθεί ως προς το φυσικό αντικείμενο ή έχουν εκτελεστεί πλήρως μέχρι και την ημερομηνία υποβολής της αίτησης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3. Ενεργειακός Στόχος & Επιλέξιμες παρεμβάσεις

3.1 Ενεργειακός Στόχος - Απαιτήσεις

Η πρόταση (συνδυασμός παρεμβάσεων) για ενεργειακή αναβάθμιση, που υποβάλλεται με την αίτηση, θα πρέπει να καλύπτει τον ελάχιστο ενεργειακό στόχο αίτησης, ως εξής:

- Για αιτήσεις μεμονωμένων διαμερισμάτων και μονοκατοικιών, αναβάθμιση κατά τρεις (3) ενεργειακές κατηγορίες, σε σχέση με την υφιστάμενη κατάταξη στο Α' ΠΕΑ.
- Για αιτήσεις πολυκατοικιών τύπου Α, αναβάθμιση κατά τρεις (3) ενεργειακές κατηγορίες, σε σχέση με την υφιστάμενη κατάταξη στο Α' ΠΕΑ.
- Για αιτήσεις πολυκατοικιών τύπου Β, δεν τίθεται ελάχιστος ενεργειακός στόχος.

Πίνακας 3.1.1 Ελάχιστος ενεργειακός στόχος και στόχος για χορήγηση ενεργειακού premium

Ενεργειακές κατηγορίες	Επιλέξιμη αίτηση με κατάταξη στο Α' ΠΕΑ (μονοκατοικία, μεμον. διαμέρισμα, πολυκατοικία τύπου Α,Β)	Ελάχιστος ενεργειακός στόχος, κατάταξη Β' ΠΕΑ (μονοκατοικία, μεμον. διαμέρισμα, πολυκατοικία τύπου Α) σε αντιστοιχία με την αρχική κατάταξη του Α' ΠΕΑ	Ενεργειακός στόχος, κατάταξη Β' ΠΕΑ (μονοκ/κία, μεμον. διαμέρισμα, πολυκατοικία τύπου Α - αρχικής κατάταξης Η, Ζ) για χορήγηση ενεργειακού premium
A+	--	--	--
A	--	--	--
B+	--	--	--
B	--	--	--
Γ	Γ	A	--
Δ	Δ	B+	--
Ε	Ε	B	--
Ζ	Ζ	Γ	B
Η	Η	Δ	B

Σημειώνεται ότι η κάλυψη του ελάχιστου ενεργειακού στόχου και του στόχου για τη χορήγηση ενεργειακού premium, πρέπει να επιτυγχάνεται **χωρίς να λαμβάνεται υπόψη** η εγκατάσταση Φωτοβολταϊκού σταθμού, η οποία επιτρέπεται μόνον εάν με τις παρεμβάσεις εξοικονόμησης ενέργειας (κατηγορίες 1 έως 4) η κατοικία κατατάσσεται στην ενεργειακή κατηγορία B+ (για κτήρια αρχικής κατάταξης Η έως και Δ) ή Α (για κτήρια αρχικής κατάταξης Γ).

Κάθε δομικό στοιχείο που αποτελεί τμήμα του κελύφους, όταν τοποθετείται εκ των υστέρων ή αντικαθίστανται και κάθε τεχνικό σύστημα, όταν τοποθετείται εκ των υστέρων, αναβαθμίζεται ή αντικαθίσταται, πρέπει να ικανοποιεί τις ελάχιστες απαιτήσεις ενεργειακής απόδοσης του ΚΕΝΑΚ στο βαθμό που αυτό είναι τεχνικά, λειτουργικά και οικονομικά εφικτό. Επιπλέον, εάν το υλοποιηθέν έργο αφορά σε ριζική ανακαίνιση του κτηρίου/της

κτηριακής μονάδας, κατά την έννοια των διατάξεων της παρ. 12 του άρθρου 2 του ν. 4122/2013, θα πρέπει, όλα τα τεχνικά συστήματα και τα δομικά στοιχεία του κελύφους να πληρούν τις ελάχιστες απαιτήσεις ενεργειακής απόδοσης για υφιστάμενα κτήρια και να επιτυγχάνεται κατάταξη του κτηρίου/της κτηριακής μονάδας στην ενεργειακή κατηγορία B, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθ. 7 του «Κανονισμού Ενεργειακής Απόδοσης Κτηρίων» (ΚΕνΑΚ), στο βαθμό που αυτό είναι τεχνικά και λειτουργικά εφικτό. Σε περίπτωση που η επίτευξη της κατηγορίας B δεν είναι τεχνικά και λειτουργικά εφικτή, το ανακαινιζόμενο κτήριο/κτηριακή μονάδα θα πρέπει να κατατάσσεται στην ενεργειακή κατηγορία που προκύπτει από τη Μελέτη Ενεργειακής Απόδοσης.

Για τον έλεγχο των ανωτέρω απαιτήσεων θα πρέπει τα υλικά και τα συστήματα που θα χρησιμοποιηθούν για τις παρεμβάσεις **να φέρουν πιστοποίηση των ενεργειακών χαρακτηριστικών τους**. Ειδικά για τα συστήματα της κατηγορίας 3 (πλην των υποκατηγοριών 3.A, 3.ΣΤ.1, 3.ΣΤ.2, 3.ΣΤ.3), της κατηγορίας 4 και της υποκατηγορίας 1.Z του πίνακα 3.2.1 κατωτέρω, προσκομίζεται **δελτίο προϊόντος**, όπως αυτό ορίζεται στην Οδηγία 2010/30/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την ενεργειακή επισήμανση (Energy Labelling). Επιπρόσθετα, τα υλικά και τα ηλεκτρομηχανολογικά συστήματα, για τα οποία υφίσταται σχετική υποχρέωση από την κείμενη νομοθεσία, θα πρέπει να φέρουν **σήμανση CE**.

Επισημαίνεται ότι είναι **υποχρεωτική** η εναλλακτική διαχείριση (ανακύκλωση) -συλλογή και παράδοση- των αποβλήτων από εκσκαφές, κατασκευές και κατεδαφίσεις (Α.Ε.Κ.Κ.) (π.χ. κουφώματα, λέβητες, υαλοπίνακες κ.α.) σε νομίμως αποδεκτούς χώρους παράδοσης Α.Ε.Κ.Κ. από τους διαχειριστές (ανάδοχοι ή ο κύριος του έργου) Α.Ε.Κ.Κ., όπως αυτά καθορίζονται στην υπ' αριθ. 36259/1757/Ε103/2010 (ΦΕΚ 1312Β/2010) Κ.Υ.Α.

Οι παρεμβάσεις, που υποβάλλονται με την αίτηση για υπαγωγή στο Πρόγραμμα, προκύπτουν βάσει των συστάσεων του Ενεργειακού Επιθεωρητή και αφορούν αποκλειστικά τις παρακάτω κατηγορίες επιλέξιμων παρεμβάσεων.

3.2 Επιλέξιμες παρεμβάσεις ανά τύπο κατοικίας

Οι παρεμβάσεις που δύναται να είναι επιλέξιμες ανά τύπο κατοικίας-αίτησης φαίνονται στον Error: Reference source not found. Περιλαμβάνουν παρεμβάσεις σε κουφώματα/συστήματα σκίασης/αερισμού, θερμομόνωση, συστήματα θέρμανσης ψύξης, συστήματα ζεστού νερού χρήσης και άλλα συστήματα αυτονόμησης όπως φωτοβολταϊκά συστήματα, συστήματα αποθήκευσης ενέργειας (συσσωρευτές), σημεία επαναφόρτισης ηλεκτροκίνητου οχήματος, συσκευές διαχείρισης ενέργειας (smart home), αναβάθμιση ανελκυστήρα και αναβάθμιση φωτισμού.

Πίνακας 3.2.1 Επιλεξιμότητα παρεμβάσεων ανά τύπο κατοικίας-αίτησης

Κατηγορίες / υποκατηγορίες παρεμβάσεων	Μονοκατοικία / Μεμονωμένο διαμέρισμα	Πολυκατοικία τύπου Α		Πολυκατοικία τύπου Β
		Μη κοινόχρηστες (διαμέρισμα)	Κοινόχρηστες	Κοινόχρηστες
1. ΚΟΥΦΩΜΑΤΑ/ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΣΚΙΑΣΗΣ/ΑΕΡΙΣΜΟΣ				
1.A1 Πλαίσιο αλουμινίου με υαλοπίνακα- Παράθυρο	✓	✓	✓	✓
1.A2 Πλαίσιο αλουμινίου με υαλοπίνακα - Εξωστόθυρα	✓	✓	✓	✓
1.B1 Πλαίσιο ξύλου με υαλοπίνακα - Παράθυρο	✓	✓	✓	✓
1.B2 Πλαίσιο ξύλου με υαλοπίνακα - Εξωστόθυρα	✓	✓	✓	✓
1.Γ1 Πλαίσιο PVC με υαλοπίνακα - Παράθυρο	✓	✓	✓	✓
1.Γ2 Πλαίσιο PVC με υαλοπίνακα - Εξωστόθυρα	✓	✓	✓	✓
1.Δ Μόνον υαλοπίνακες (Χωρίς αντικατάσταση πλαισίου) ^{(1) (2)}	✓	✓	✓	✓
1.E1 Εξωτερικό προστατευτικό φύλλο (σύστημα Κουτί-Ρολό, ή Εξώφυλλο) ^{(2) (3) (4)}	✓	✓	-	-
1.E2 Λοιπά σταθερά ή κινητά συστήματα σκίασης ^{(2) (4)}	✓	✓	-	-
1.Z Συστήματα Μηχανικού Αερισμού με ανάκτηση θερμότητας ^{(4) (5)}	✓	✓	-	-
2. ΘΕΡΜΟΜΟΝΩΣΗ				
2.A Θερμομόνωση δώματος εξωτερικά	✓	✓	✓	✓
2.B Θερμομόνωση στέγης ή οριζόντιας οροφής κάτω από μη θερμομονωμένη στέγη	✓	✓	✓	✓
2.Γ1 Θερμομόνωση εξωτ. τοιχοποιίας, φέροντος οργανισμού, δαπέδου επί εδάφους επί πιλοτής, ή μη θερμαινόμενου χώρου, με επικάλυψη με συνθετικό επίχρισμα ⁽⁶⁾	✓	✓	✓	✓ ⁽⁶⁾
2.Γ2 Θερμομόνωση εξωτ. τοιχοποιίας, φέροντος οργανισμού, δαπέδου επί πιλοτής, ή μη θερμαινόμενου χώρου, με επικάλυψη με ελαφρά πετάσματα ⁽⁶⁾	✓	✓	✓	✓ ⁽⁶⁾
3. ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΘΕΡΜΑΝΣΗΣ/ΨΥΞΗΣ				
3.A Διατάξεις αυτομάτου ελέγχου λειτουργίας συστήματος θέρμανσης ^{(7) (8)}	✓	✓ ⁽⁸⁾	✓ ⁽⁸⁾	✓
3.B Σύστημα καυστήρα - λέβητα Φυσικού Αερίου / Υγραερίου	✓	✓	✓	✓

Κατηγορίες / υποκατηγορίες παρεμβάσεων	Μονοκατοικία/ Μεμονωμένο διαμέρισμα	Πολυκατοικία τύπου Α		Πολυκατοικία τύπου Β
		Μη κοινόχρηστες (διαμέρισμα)	Κοινόχρηστες	Κοινόχρηστες
3.Γ Σύστημα Α/Θ (Θέρμανσης – Ψύξης / Ελάχιστη απαίτηση ενεργειακής σήμανσης στους 55°C)	✓	✓	✓	✓
3.Δ Σύστημα γεωθερμικής αντλίας θερμότητας	✓	✓	✓	✓
3.Ε Σύστημα συμπαραγωγής Φ.Α. (ΣΗΘΥΑ)	✓	✓	✓	✓
3.ΣΤ.1 Σύστημα λέβητα βιομάζας - πελλέτας ξύλου)	✓	✓	✓	✓
3.ΣΤ.2 Ενεργειακό τζάκι (καλοριφέρ) ^{(4) (9)}	✓	✓	–	–
3.ΣΤ.3 Ενεργειακό τζάκι (αερόθερμο) ^{(4) (7) (9)}	✓	✓	–	–
3.Ζ Αντλίες θερμότητας αέρα – αέρα διαιρούμενου τύπου (split unit) για θέρμανση/ψύξη χώρου ^{(4) (10)}	✓	✓	–	–
4. ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΠΑΡΟΧΗΣ ΖΝΧ				
4.Α Ηλιακό θερμοσιφωνικό σύστημα συλλέκτη – ταμιευτήρα αποθήκευσης ΖΝΧ ⁽⁴⁾	✓	✓	–	–
4.Β Ηλιοθερμικό σύστημα συλλέκτη – ταμιευτήρα αποθήκευσης ΖΝΧ βεβιασμένης κυκλοφορίας ^{(8) (11)}	✓	✓ ⁽⁸⁾	✓ ⁽⁸⁾	–
4.Γ Ηλιοθερμικό σύστημα παροχής ΖΝΧ και υποβοήθησης θέρμανσης χώρου ^{(8) (11) (12)}	✓	✓ ⁽⁸⁾	✓ ⁽⁸⁾	–
4.Δ Αντλία θερμότητας ⁽⁴⁾	✓	✓	–	–
5. ΛΟΙΠΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗΣ - ΑΥΤΟΝΟΜΗΣΗΣ				
5.Α Φωτοβολταϊκό σύστημα ^{(13) (14) (15)}	✓	–	–	–
5.Β Σύστημα αποθήκευσης ενέργειας (συσσωρευτές) ^{(15) (16)}	✓	–	–	–
5.Γ Σημείο επαναφόρτισης ηλεκτροκίνητου οχήματος ^{(4) (14)}	✓	✓	–	–
5.Δ Συσσκευές διαχείρισης ενέργειας (smart home) ^{(4) (14) (17) (18)}	✓	✓	–	–
5.Ε Αναβάθμιση ανελκυστήρα ⁽¹⁷⁾	–	–	✓	✓
5.ΣΤ Αναβάθμιση φωτισμού ⁽¹⁷⁾	–	–	✓	✓

Περιορισμοί:

(1)	Αφορά επιλέξιμες κατοικίες/διαμερίσματα προστατευόμενα ως μέρος συγκεκριμένου περιβάλλοντος ή λόγω της ιδιαίτερης αρχιτεκτονικής ή ιστορικής τους αξίας, όπως διατηρητέα και εντός παραδοσιακών οικισμών κτήρια, στο βαθμό που η συμμόρφωση προς ορισμένες ελάχιστες απαιτήσεις ενεργειακής απόδοσης θα αλλοίωνε κατά τρόπο μη αποδεκτό το χαρακτήρα ή την εμφάνισή τους. Στην περίπτωση αυτή ο Ενεργειακός Επιθεωρητής θα πρέπει στο Έντυπο Καταγραφής παρεμβάσεων (Παρ. VI) να δηλώνει το συνολικό U του κουφώματος που επιτεύχθηκε με το υλικό που τοποθετήθηκε.
(2)	Ανώτατο όριο δαπάνης ανεξαρτήτως συντελεστή θερμοπερατότητας U . Για την καταχώρηση στον πίνακα παρεμβάσεων επιλέγεται κατηγορία $U I$.
(3)	Συμπληρωματικές παρεμβάσεις (επιλογή υποχρεωτικά σε συνδυασμό με αντικατάσταση κουφώματος ή μόνο υαλοπινάκων)
(4)	Παρέμβαση μη επιλέξιμη ως κοινόχρηστη (για αίτηση πολυκατοικίας τύπου A, B)
(5)	Συμπληρωματικές παρεμβάσεις (επιλογή υποχρεωτικά σε συνδυασμό με αντικατάσταση κουφωμάτων)
(6)	Ειδικά για αιτήσεις πολυκατοικίας τύπου B επιλέξιμες παρεμβάσεις θεωρούνται μόνον οι περιπτώσεις θερμομόνωσης του δώματος/στέγης και της πιλοτής.
(7)	Ανώτατο όριο δαπάνης ανεξαρτήτως ισχύος. Για την καταχώρηση στον πίνακα παρεμβάσεων επιλέγεται στο Πληροφοριακό Σύστημα κατηγορία ισχύος I
(8)	Στην περίπτωση αίτησης πολυκατοικίας τύπου A , δεν επιτρέπεται οι δαπάνες να αφορούν ταυτόχρονα κοινόχρηστες και μη κοινόχρηστες παρεμβάσεις
(9)	Επιλέξιμη παρέμβαση μόνον όταν υφίσταται τζάκι ανοιχτού θαλάμου καύσης, το οποίο μετατρέπεται σε ενεργειακό. Μη επιλέξιμη παρέμβαση στις Περιφερειακές ενότητες : ΒΟΡΕΙΟΥ, ΔΥΤΙΚΟΥ, ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ και ΝΟΤΙΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ, ΠΕΙΡΑΙΩΣ, ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ και ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ, ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ.
(10)	Με μέγιστο την τοποθέτηση 3 εξωτερικών μονάδων.
(11)	Παρέμβαση μη επιλέξιμη σε αίτηση πολυκατοικίας τύπου B
(12)	Δεν επιτρέπεται ο συνδυασμός της παρέμβασης 4.Γ με τις 4.Α και 4.Β
(13)	Η παρέμβαση είναι επιλέξιμη, εφόσον η κατοικία αναβαθμίζεται με τις παρεμβάσεις εξοικονόμησης ενέργειας (κατηγορίες 1 έως 4) στην ενεργειακή κατηγορία $B+$ (για κτήρια αρχικής κατάταξης H έως και Δ) ή A (για κτήρια αρχικής κατάταξης Γ), χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η εγκατάσταση Φωτοβολταϊκού σταθμού.
(14)	Επιλέξιμη παρέμβαση μόνον όταν περιλαμβάνονται στην πρόταση και παρεμβάσεις εξοικονόμησης ενέργειας των κατηγοριών 1 έως 4
(15)	Παρέμβαση επιλέξιμη μόνον για αίτηση Μονοκατοικίας/μεμονωμένου διαμερίσματος
(16)	Επιλέξιμη παρέμβαση μόνον σε συνδυασμό με Φωτοβολταϊκό σύστημα. Επιλέγεται κατηγορία I .
(17)	Στην περίπτωση αυτή ο Ενεργειακός Επιθεωρητής θα πρέπει στο Έντυπο Καταγραφής παρεμβάσεων (Παρ. VI) να δηλώνει την εξοικονόμηση ενέργειας που επιτυγχάνεται.
(18)	Έξυπνα συστήματα διαχείρισης του συστήματος θέρμανσης που τοποθετούνται στα πλαίσια της παρούσας παρέμβασης, δεν μπορούν να είναι ταυτόχρονα επιλέξιμα και στην υποκατηγορία 3.Α

3.3 Περιγραφή των επιλέξιμων παρεμβάσεων

1. Αντικατάσταση Κουφωμάτων. Βάσει των απαιτήσεων του προγράμματος για ενεργειακή αναβάθμιση, στην κατηγορία αυτή είναι επιλέξιμες:

(i) Η αντικατάσταση υφιστάμενων κουφωμάτων κατά βάση με θερμομονωτικά/θερμοδιακοπτόμενα πλαίσια και με κατ' ελάχιστο διπλούς υαλοπίνακες (συμπεριλαμβανομένης της αποξήλωσης, και των εργασιών που απαιτούνται για την τελική διαμόρφωση του δομικού στοιχείου). Επίσης, είναι επιλέξιμη η αντικατάσταση εξώπορτας σε μονοκατοικία/πολυκατοικία, και η αντικατάσταση κουφωμάτων κλιμακοστασίου και φωταγωγού, σε πολυκατοικία. Επισημαίνεται ότι στην κατηγορία αυτή δεν συμπεριλαμβάνονται τα «ανοίγματα» προς εσωτερικούς χώρους του κτηρίου, θερμαινόμενους ή μη (π.χ. πόρτα διαμερίσματος).

Η μέγιστη επιλέξιμη δαπάνη, ανά επιφάνεια κουφώματος, διαφοροποιείται ανάλογα με τον τύπο του κουφώματος (θύρα-παράθυρο), το υλικό κατασκευής του πλαισίου (αλουμίνιο, ξύλο, συνθετικό υλικό), και τον συντελεστή θερμοπερατότητας μόνον του συνδυασμού πλαισίου-υαλοπίνακα-αποστάτη, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η ύπαρξη νυχτερινής μόνωσης, δηλ. ρολού-εξώφυλλου, ή επικαθήμενου κουτιού.

(ii) Η αλλαγή μόνο του υαλοπίνακα (συμπεριλαμβανομένων των εργασιών προσαρμογής του πλαισίου) για επιλέξιμες κατοικίες/διαμερίσματα/πολυκατοικίες, προστατευόμενα ως μέρος συγκεκριμένου περιβάλλοντος ή λόγω της ιδιαίτερης αρχιτεκτονικής ή ιστορικής τους αξίας όπως διατηρητέα και εντός παραδοσιακών οικισμών κτήρια, στο βαθμό που η συμμόρφωση προς ορισμένες ελάχιστες απαιτήσεις ενεργειακής απόδοσης θα αλλοιώνε κατά τρόπο μη αποδεκτό τον χαρακτήρα ή την εμφάνισή τους και υπό την προϋπόθεση ότι επιτυγχάνεται ταυτόχρονα ενεργειακή αναβάθμιση του κουφώματος (υφιστάμενο πλαίσιο και νέος διπλός υαλοπίνακας) πάνω από τις ελάχιστες απαιτήσεις.

(iii) Η τοποθέτηση εξωτερικών προστατευτικών φύλλων (σύστημα κουτί-ρολό, εξώφυλλα) ως συμπληρωματικές (και όχι αυτοτελείς) δαπάνες της αντικατάστασης κουφωμάτων ή μόνο των υαλοπινάκων. Στην περίπτωση που επιλέγεται επικαθήμενο σύστημα κουτί-ρολό, αυτό θα πρέπει να είναι θερμοδιακοπτόμενο.

(iv) Η τοποθέτηση σταθερών ή κινητών συστημάτων σκίασης (σκίαστρα και τέντες, συμπεριλαμβανομένων του εξοπλισμού στήριξης και των εργασιών εγκατάστασης των συστημάτων αυτών).

(v) Η εγκατάσταση κεντρικού ή μη κεντρικού συστήματος μηχανικού αερισμού με ανάκτηση θερμότητας. Το σύστημα εξαερισμού ή μηχανικού αερισμού πρέπει να είναι σύμφωνο με τις ευρωπαϊκές ενεργειακές απαιτήσεις σχεδιασμού Ecodesign, όπως

θεσπίζονται από τον κανονισμό (ΕΕ) αριθμ. 1253/2014 για τις απαιτήσεις οικολογικού σχεδιασμού μονάδων εξαερισμού ή μηχανικού αερισμού και τον κανονισμό (ΕΕ) αριθμ. 1254/2014 για τη σήμανση της κατανάλωσης ενέργειας των οικιακών μονάδων. Η εγκατάσταση κεντρικού συστήματος μηχανικού αερισμού με ανάκτηση θερμότητας, συμπεριλαμβάνει τους διακλαδωτές, τα εσωτερικά και εξωτερικά στόμια προσαγωγής και απαγωγής, τα φίλτρα, τις ηχοπαγίδες και τα συστήματα ελέγχου. Το σύστημα θα πρέπει να φέρει σήμανση CE. Η υποκατηγορία αυτή, είναι συμπληρωματική (και όχι αυτοτελής) της αντικατάστασης κουφωμάτων.

2. Τοποθέτηση/αναβάθμιση θερμομόνωσης. Με στόχο τη θερμομονωτική προστασία του κτηριακού κελύφους, είναι επιλέξιμη η τοποθέτηση θερμομόνωσης (εξωτερικά ή εσωτερικά) α) στην επιστέγαση (είτε αυτή διαμορφώνεται ως επίπεδο δώμα είτε ως οροφή κάτω από μη θερμομονωμένη στέγη), β) στην εξωτερική τοιχοποιία και στον φέροντα οργανισμό και γ) στο δάπεδο είτε επάνω από ανοιχτό υπόστυλο χώρο (pilotis) είτε από άλλο μη θερμαινόμενο χώρο (π.χ. δάπεδο ισογείου).

Αναλυτικότερα, στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται τα ακόλουθα:

(i) Η εξωτερική θερμομόνωση δώματος, ανεστραμμένη ή μη, με τη δημιουργία στρώσης ρύσεων, τη στεγανοποίηση, το θερμομονωτικό υλικό, το γεώφασμα και την τελική επικάλυψη (υποκατηγορία 2Α).

(ii) Η θερμομόνωση στέγης ή πλάκας κάτω από μη θερμομονωμένη στέγη, με τη δημιουργία στρώσης εξομάλυνσης και την θερμομονωτική στρώση (υποκατ. 2Β).

(iii) Η θερμομόνωση (εξωτερικά ή από την εσωτερική πλευρά) του λοιπού κελύφους, δηλαδή εξωτερικής τοιχοποιίας, φέροντος οργανισμού και δαπέδου επί εδάφους επί πιλοτής ή μη θερμαινόμενου χώρου, πλάκας δώματος από την εσωτερική πλευρά, με θερμομονωτικά υλικά και με επικάλυψη κατά περίπτωση οργανικό επίχρισμα ή ελαφρά πετάσματα π.χ. γυψοσανίδα (υποκατηγορίες 2.Γ1, 2.Γ2).

(iv) Η εξωτερική θερμομόνωση επιφάνειας κατακόρυφου δομικού στοιχείου, είναι επιλέξιμη μόνον όταν, μετά το πέρας των παρεμβάσεων, τα κουφώματα της επιφάνειας είναι επάλληλα ή ανοιγόμενα και όχι χωνευτά. Στην τελευταία περίπτωση, είναι επιλέξιμη μόνον η εσωτερική θερμομόνωση.

Η μέγιστη επιλέξιμη δαπάνη, ανά επιφάνεια θερμομονωμένου δομικού στοιχείου, διαφοροποιείται ανάλογα τον τύπο του δομικού στοιχείου (δώμα, στέγη, τοιχοποιία/φέρων οργανισμός, δάπεδο), το είδος της τελικής επικάλυψης (επίχρισμα ή ελαφρύ πέτασμα) και τη θερμική αντίσταση του θερμομονωτικού υλικού.

3. Αναβάθμιση συστήματος θέρμανσης/ψύξης. Στην κατηγορία αυτή είναι επιλέξιμες:

(i) Η εγκατάσταση νέου ή αντικατάσταση υφιστάμενου συστήματος θέρμανσης με καινούριο σύστημα (κεντρικό ή ατομικό), φυσικού αερίου/υγραερίου/βιομάζας/αντλίας θερμότητας/Σ.Η.Θ.Υ.Α. Η εγκατάσταση/αντικατάσταση αφορά στον ηλεκτρομηχανολογικό εξοπλισμό του λεβητοστασίου (λέβητας, καυστήρας, κυκλοφορητής, αυτοματισμοί, καμινάδα κ.λπ.) στο σύνολό του, και στο δίκτυο διανομής (θερμομονωμένο κατά ΚΕΝΑΚ). Δεν είναι επιλέξιμες οι δαπάνες για τερματικές μονάδες απόδοσης θερμότητας (σώματα καλοριφέρ, ενδοδαπέδιο σύστημα, fan coils, κ.λπ.).

Επισημαίνεται ότι το ενεργειακό τζάκι (καλοριφέρ ή αερόθερμο) είναι επιλέξιμο μόνο στις περιπτώσεις που υφίσταται τζάκι ανοιχτού θαλάμου καύσης και μετατρέπεται σε κλειστό θαλάμου καύσης, με ελάχιστο βαθμό απόδοσης 70%. Τα ενεργειακά τζάκια δεν είναι επιλέξιμα στις Περιφερειακές ενότητες: ΒΟΡΕΙΟΥ, ΔΥΤΙΚΟΥ, ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ και ΝΟΤΙΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ, ΠΕΙΡΑΙΩΣ, ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ και ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ, ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ.

(ii) Η εγκατάσταση αντλίας θερμότητας αέρα – αέρα διαιρούμενου τύπου (split unit, multi split unit) για θέρμανση/ψύξη χώρου. Στις περιπτώσεις που εγκαθίσταται σύστημα multi split unit, κάθε τέτοιο σύστημα λογίζεται ως μία (1) μονάδα, ανεξαρτήτως του αριθμού των εσωτερικών μονάδων.

Η μέγιστη επιλέξιμη δαπάνη, ανά σύστημα θέρμανσης/ψύξης, διαφοροποιείται ανάλογα με την ισχύ του συστήματος.

(iii) Η εγκατάσταση διατάξεων αυτομάτου ελέγχου της λειτουργίας του συστήματος θέρμανσης, όπως χρονοπρογραμματιζόμενοι θερμοστάτες χώρου, συστήματα αντιστάθμισης θερμοκρασίας προσαγωγής ή αναλογικής ρύθμισης της θερμικής ισχύος ή/και υδραυλικής εξισορρόπησης των δικτύων και ρύθμισης της ροής σε μερικά φορτία (τρίοδες ή τετράοδες ηλεκτροβάννες, ρυθμιστές στροφών κυκλοφορητών, κ.λπ.), αναλογικοί θερμοστάτες-ελεγκτές (αποκλείονται οι απλοί θερμοστάτες χώρων on/off), θερμοστατικές κεφαλές θερμαντικών σωμάτων, κ.λπ., συμπεριλαμβανομένων συστημάτων θερμιδομέτρησης για την κατανομή δαπανών θέρμανσης, εφόσον η κατηγορία διατάξεων αυτομάτου ελέγχου (της εγκατάστασης) αναβαθμίζεται κατά μία τουλάχιστον κατηγορία του πίνακα 5.5 «Κατηγορίες διατάξεων ελέγχου & αυτοματισμών» της Τ.Ο.Τ.Ε.Ε. 20701 – 1 /2017. Στην υποκατηγορία αυτή, γίνονται αποδεκτές και οι δαπάνες εργασιών για την αναβάθμιση της παροχής για την εγκατάσταση αντλίας θερμότητας, με εξαίρεση τη δαπάνη για την επαύξηση ισχύος της παροχής, που καταβάλλεται στον Διαχειριστή του Δικτύου (Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε.)

4. Σύστημα ζεστού νερού χρήσης (ΖΝΧ) με χρήση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ). Στην κατηγορία αυτή είναι επιλέξιμη η τοποθέτηση αντλίας θερμότητας, ηλιακού συστήματος για την παροχή ζεστού νερού χρήσης ή/και υποβοήθηση του κυρίως συστήματος θέρμανσης (συλλέκτης, δοχείο αποθήκευσης νερού, βάση στήριξης, νέο δίκτυο σωληνώσεων θερμομονωμένο κατά ΚΕΝΑΚ, κ.λπ.).

Η εγκατάσταση ηλιακού συστήματος για την παροχή ΖΝΧ, είναι **υποχρεωτική** για όσες επιλέξιμες κατοικίες δεν υπάρχει σχετικό εγκατεστημένο σύστημα, εκτός εάν αυτό δεν είναι δυνατό και η σχετική αδυναμία τεκμηριώνεται στο έντυπο Πρότασης Παρεμβάσεων.

5. Λοιπές παρεμβάσεις εξοικονόμησης – αυτονόμεσης ενέργειας. Στην κατηγορία αυτή επιλέξιμες παρεμβάσεις είναι οι:

5.1 Εγκατάσταση νέου Φωτοβολταϊκού (Φ/Β) σταθμού αυτοπαραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, με ενεργειακό συμψηφισμό.

Η παρέμβαση είναι επιλέξιμη **μόνον** όταν περιλαμβάνονται στην πρόταση ενεργειακής αναβάθμισης και παρεμβάσεις εξοικονόμησης ενέργειας (κατηγορίες 1 έως 4).

Η παρέμβαση είναι επιλέξιμη **μόνον** για μονοκατοικία/μεμονωμένο διαμέρισμα και εφόσον η κατοικία αναβαθμίζεται με τις παρεμβάσεις εξοικονόμησης ενέργειας (κατηγορίες 1 έως 4) στην ενεργειακή κατηγορία B+ (για κτήριο/κτηριακή μονάδα αρχικής ενεργειακής κατάταξης Η έως και Δ) ή Α (για κτήριο/κτηριακή μονάδα αρχικής ενεργειακής κατάταξης Γ).

Στην εγκατάσταση περιλαμβάνονται τα Φ/Β πλαίσια, ο αντιστροφέας (inverter), οι βάσεις στήριξης κάθε τύπου, οι καλωδιώσεις και λοιπό ηλεκτρολογικό υλικό, ο μετρητής παραγόμενης ενέργειας καθώς και κάθε άλλο απαραίτητο υλικό και εργασία για τη λειτουργία του Φ/Β σταθμού. Η ελάχιστη/μέγιστη εγκατεστημένη ισχύς (P) του Φ/Β σταθμού, ορίζεται στα $2 \text{ kW}_p / 10 \text{ kW}_p$, αντιστοίχως ($2\text{kW}_p \leq P \leq 10\text{kW}_p$).

Η μέγιστη επιλέξιμη δαπάνη, είναι ανάλογη της εγκατεστημένης ισχύος του Φ/Β (εντός των ανωτέρω ορίων).

Δεν είναι επιλέξιμες οι δαπάνες για τέλη σύνδεσης και τα κόστη για ενδεχόμενη επαύξηση ισχύος της υφιστάμενης παροχής, αντικατάστασης του υφιστάμενου μετρητή κατανάλωσης και απαιτούμενων νέων έργων στο Δίκτυο.

Δεν είναι επιλέξιμα τα μη διασυνδεδεμένα στο δίκτυο αυτόνομα οικιακά φωτοβολταϊκά συστήματα (off grid), καθώς και τα διασυνδεδεμένα οικιακά φωτοβολταϊκά τα οποία πωλούν την παραγόμενη ενέργεια (ειδικό πρόγραμμα στεγών).

Η διαδικασία έγκρισης της εγκατάστασης νέου φωτοβολταϊκού σταθμού και η σύνδεσή του με το Δίκτυο, υλοποιείται μέσω του Διαχειριστή του Δικτύου (Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε.), σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

5.2 Εγκατάσταση τοπικού συστήματος αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας (ηλεκτρικοί συσσωρευτές), που παράγεται από Φ/Β.

Η παρέμβαση δεν είναι αυτοτελής, αλλά συμπληρωματική της εγκατάστασης νέου Φωτοβολταϊκού σταθμού αυτοπαραγωγής με ενεργειακό συμφητισμό.

Στην εγκατάσταση περιλαμβάνονται μετατροπέας/είς (converter) ισχύος, συσσωρευτές, ηλεκτρολογικός εξοπλισμός για τη σύνδεση (διακόπτες, καλωδιώσεις, διατάξεις προστασίας κ.λπ.), αισθητήρας κατεύθυνσης, σύστημα ελέγχου και παρακολούθησης, καθώς και κάθε άλλο απαραίτητο υλικό και εργασία για τη λειτουργία του συστήματος. Η ελάχιστη/μέγιστη χωρητικότητα (C) του συστήματος αποθήκευσης (συσσωρευτών) ορίζεται σε 1 kWh/ 10 kWh, αντιστοίχως ($1\text{kWh} \leq C \leq 10\text{kWh}$).

Η μέγιστη επιλέξιμη δαπάνη, είναι ανάλογη της εγκατεστημένης χωρητικότητας των συσσωρευτών (εντός των ανωτέρω ορίων).

Η διαδικασία έγκρισης της εγκατάστασης τοπικού συστήματος αποθήκευσης, σε συνδυασμό με νέο φωτοβολταϊκό σταθμό, υλοποιείται μέσω του Διαχειριστή του Δικτύου (Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε.), σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

5.3 Εγκατάσταση «έξυπνων» οικιακών σημείων επαναφόρτισης ηλεκτροκίνητου οχήματος.

Η παρέμβαση είναι επιλέξιμη **μόνον** όταν περιλαμβάνονται στην πρόταση ενεργειακής αναβάθμισης και παρεμβάσεις εξοικονόμησης ενέργειας (κατηγορίες 1 έως 4).

Η παρέμβαση είναι επιλέξιμη, μόνον εάν ο ωφελούμενος δεν έχει λάβει επιδότηση από τη δράση «ΚΙΝΟΥΜΑΙ ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ».

Για την εγκατάσταση των σημείων επαναφόρτισης, σε υφιστάμενα κτήρια, ισχύουν οι διατάξεις του ν. 4710/2020 « Προώθηση της ηλεκτροκίνησης και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 142/Α).

Στην υποκατηγορία αυτή είναι επιλέξιμες συσκευές που είναι κατάλληλες και προορίζονται για φόρτιση ηλεκτρικών οχημάτων σε οικιακό περιβάλλον και πληρούν τις παρακάτω απαιτήσεις:

✓ Διαθέτουν πιστοποίηση CE, σύμφωνα με το EC Directive 768/2008/EC.

- ✓ Είναι σημεία επαναφόρτισης Mode 3 και Mode 4, όπως αυτά ορίζονται στο πρότυπο ΕΛΟΤ EN 61851-1 (εξαιρούνται τα Mode 1, Mode 2 και η επαγωγική φόρτιση).
- ✓ Επιτρέπουν τη σύνδεση των Η/Ο σε αυτά, σύμφωνα με μία από τις μεθόδους Case A, Β ή C, όπως αυτές προσδιορίζονται στο ΕΛΟΤ EN 61851-1.

Οι συγκεκριμένες προδιαγραφές αφορούν στις συσκευές σημείων επαναφόρτισης και όχι στην εγκατάστασή τους. Για την εγκατάστασή τους πρέπει να τηρούνται τα οριζόμενα στο ΕΛΟΤ 60364.

- IP κλίμακα διαβάθμισης κατ' ελάχιστον IP44, σύμφωνα με ΕΛΟΤ EN 61851-1. Να υποδεικνύεται η κατάσταση του σημείου επαναφόρτισης με εμφανή τρόπο (π.χ. φωτεινή ένδειξη LED, οθόνη κ.λπ.).

1. Να διαθέτει δυνατότητα αποδοχής, λήψης και επεξεργασίας εξωτερικών δεδομένων, καθώς και απομακρυσμένου ελέγχου βάσει του πρωτοκόλλου OCPP v1.6 ή μεταγενέστερης έκδοσης αυτού, με σκοπό:

- (i) τη διαχείριση ενεργού ισχύος**,
- (ii) την προσαρμογή ισχύος έπειτα από εντολή του χρήστη (π.χ. ορισμός setpoint),
- (iii) τη μέτρηση δεδομένων κατανάλωσης ενέργειας και αποστολής αυτών.

**Σημείωση: Ως διαχείριση ενεργού ισχύος ορίζεται ο έλεγχος της ισχύος την οποία διακινούν οι υποδομές επαναφόρτισης Η/Ο με συνεχή ή κλιμακωτή ρύθμιση (αύξηση ή μείωση), η οποία μπορεί να επιτυγχάνεται και με σύνδεση/αποσύνδεση επιμέρους υποδομών

2. Να διαθέτει τα απαραίτητα πρωτόκολλα ασφαλείας με σκοπό την ασφάλειά του έναντι κυβερνοεπιθέσεων.

5.3.1 Σημεία επαναφόρτισης εναλλασσόμενου ρεύματος (AC)

Τα AC σημεία επαναφόρτισης θα πρέπει να είναι συμβατά με τα οριζόμενα στο πρότυπο ΕΛΟΤ EN 61851-1, για Mode 3 σταθμούς φόρτισης.

- Η επιτρεπόμενη AC ικανότητα ισχύος ανά όχημα* είναι:
  - 1.** Ισχύς από 3.5 kW έως 7.4 kW. Επίπεδο τάσης εισόδου: $230 \pm 10\%V$ (1Φ)
  - 2.** Ισχύς από 7.4 kW έως 22 kW. Επίπεδο τάσης εισόδου: $400 \pm 10\%V$ (3Φ)

Ο χρησιμοποιούμενοι ρευματοδότες θα πρέπει να πληρούν τεχνικά και λειτουργικά χαρακτηριστικά του προτύπου ΕΛΟΤ EN 62196-2.

*Σημείωση: Σε περίπτωση εγκατάστασης σημείων επαναφόρτισης με περισσότερες από μία εξόδους (ρευματοδότες), τότε η ισχύς του σημείου ορίζεται ως το άθροισμα της εγχεόμενης ισχύος στα Η/Ο, όταν οι ρευματοδότες λειτουργούν ταυτόχρονα στη μέγιστη ικανότητα ισχύος τους.

5.3.2 Σημεία επαναφόρτισης συνεχούς ρεύματος (DC)

Τα DC σημεία επαναφόρτισης θα πρέπει να είναι συμβατά με τα οριζόμενα στο πρότυπο ΕΛΟΤ EN 61851-23, για Mode 4 σταθμούς φόρτισης.

Η επιτρεπόμενη DC ικανότητα ισχύος είναι:

1. Ισχύς από 3.5 kW έως 22 kW.

Ο χρησιμοποιούμενος ρευματοδότης θα πρέπει να πληρούν τεχνικά και λειτουργικά χαρακτηριστικά του προτύπου ΕΛΟΤ EN 62196-3.

Οι ωφελούμενοι, μπορούν να ενημερώνονται για την ενδεικτική λίστα επιλέξιμων φορτιστών, ανατρέχοντας στην ιστοσελίδα της δράσης «ΚΙΝΟΥΜΑΙ ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ» (<https://kinoumeilektrika.gov.gr/>).

5.4 Εγκατάσταση έξυπνων συστημάτων διαχείρισης (smart home), τα οποία συμβάλουν στην εξοικονόμηση ενέργειας.

Η παρέμβαση είναι επιλέξιμη **μόνον** όταν περιλαμβάνονται στην πρόταση ενεργειακής αναβάθμισης και παρεμβάσεις εξοικονόμησης ενέργειας (κατηγορίες 1 έως 4).

Είναι επιλέξιμα έξυπνα συστήματα και τεχνολογίες, οι οποίες:

- α) προσαρμόζουν και διατηρούν την κατανάλωση ενέργειας (συσκευές, φωτισμός, θέρμανση, ζεστό νερό κ.λπ.) στα επίπεδα που επιλέγουν οι χρήστες με στόχο την εξοικονόμηση ενέργειας,
- β) συγκεντρώνουν, αναλύουν και παρουσιάζουν τα στοιχεία κατανάλωσης ενέργειας,
- γ) προσαρμόζουν και διατηρούν τα επίπεδα σκίασης για την επίτευξη της βέλτιστης εξοικονόμησης ενέργειας.

Τα επιλέξιμα συστήματα, ρυθμίζουν τη λειτουργία ολόκληρου κτηρίου ή κτηριακής μονάδας και είναι **υποχρεωτικό** να περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

5.4.1 Έξυπνα συστήματα διαχείρισης ηλεκτρικών φορτίων

Συστήματα τα οποία καθιστούν δυνατό τον έλεγχο και την αυξομείωση της έντασης φωτισμού, (π.χ. έξυπνοι αισθητήρες για την ανίχνευση κίνησης των χρηστών ή/και των συνθηκών περιβάλλοντος (νύχτα/ημέρα), έξυπνες λάμπες, αυτοματισμοί σκίασης κ.λπ.) ή τον έλεγχο άλλου ηλεκτρικού φορτίου (π.χ. έξυπνος διακόπτης για διαχείριση του θερμοσίφωνα), καθώς και την καταγραφή της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας.

5.4.2 Έξυπνα συστήματα θέρμανσης/ψύξης

Συστήματα και αισθητήρες, που έχουν τη δυνατότητα να παρακολουθούν και να ρυθμίζουν διακριτά τη θερμοκρασία σε κάθε χώρο. (π.χ. έξυπνοι θερμοστάτες, έξυπνες πρίζες, έξυπνοι διακόπτες, έξυπνο ρελέ κ.λπ.).

5.4.3 Έξυπνα συστήματα Απομακρυσμένου ελέγχου και παρακολούθησης

Συστήματα που παρέχουν στους χρήστες τη δυνατότητα, μέσω κατάλληλου εξοπλισμού (π.χ. κεντρική συσκευή που συνδέεται με τις υπόλοιπες και συντονίζει το συνολικό σύστημα) και λογισμικού, για λήψη αναφορών και ειδοποιήσεων που σχετίζονται με τις ενεργειακές του καταναλώσεις καθώς και τον απομακρυσμένο έλεγχο και διαχείριση των συσκευών (π.χ. ειδοποίηση χρήστη εάν έχει μείνει ανοιχτή κάποια συσκευή, εάν δεν έχουν σβήσει όλα τα φώτα, έξυπνοι αισθητήρες διαρροής, θερμοκρασίας, υγρασίας, κ.λπ.).

* Δεν μπορούν να είναι ταυτόχρονα επιλέξιμα και στην παρέμβαση «Διατάξεις αυτομάτου ελέγχου λειτουργίας συστήματος θέρμανσης», έξυπνα συστήματα διαχείρισης του συστήματος θέρμανσης που τοποθετούνται στα πλαίσια της παρούσας παρέμβασης,.

* Δεν είναι επιλέξιμα συστήματα που αφορούν συσκευές παρακολούθησης και συστήματα ασφαλείας.

✓ Οι συσκευές των παραπάνω συστημάτων πρέπει να φέρουν πιστοποίηση CE.

Λοιπές παρεμβάσεις εξοικονόμησης – αυτονόμησης ενέργειας για Πολυκατοικίες Τύπου A & B

5.5. Αναβάθμιση και η πιστοποίηση ανελκυστήρα

Παρεμβάσεις για την ενεργειακή αναβάθμιση υφιστάμενου ανελκυστήρα, που έχει εγκατασταθεί πριν την 01-07-1999, προκειμένου να επιτυγχάνεται μείωση του ενεργειακού τους αποτυπώματος, χωρίς να μειώνεται η ασφάλεια χρήσης και η λειτουργικότητά τους. Συγκεκριμένα, περιλαμβάνονται οι εξής παρεμβάσεις βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης και μείωσης της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας (σε κατάσταση αναμονής και κίνησης): α) εγκατάσταση συστήματος μεταβαλλόμενων στροφών (inverter) και β) εγκατάσταση διάταξης αντιστάθμισης της αέργου ισχύος της ηλεκτρικής εγκατάστασης. Η εγκατάσταση του inverter αφορά σε παρεμβάσεις σε μηχανικό ανελκυστήρα (έλξης/τριβής). Η χρηματοδότηση για την ενεργειακή αναβάθμιση υφιστάμενου ανελκυστήρα θα είναι επιλέξιμη μόνον όταν, μετά το πέρας των παρεμβάσεων, θα υπάρχουν εγκατεστημένα στον ανελκυστήρα και τα δύο προαναφερόμενα συστήματα (inverter και διάταξη αντιστάθμισης της αέργου ισχύος).

Επιπρόσθετα, δύναται να περιλαμβάνονται και παρεμβάσεις αναβάθμισης του επιπέδου ασφάλειας της εγκατάστασης του ανελκυστήρα, καθώς και βελτίωσης της λειτουργικότητάς της. Σημειώνεται ότι οι παρεμβάσεις αυτές είναι επιλέξιμες μόνον ως συμπληρωματικές των παρεμβάσεων για την ενεργειακή αναβάθμιση ανελκυστήρα και όχι ως αυτοτελείς.

Επίσης, είναι επιλέξιμη και η αντικατάσταση του υφιστάμενου ανελκυστήρα με νέο υψηλότερης ενεργειακής απόδοσης.

Στο πλαίσιο της ενεργειακής αναβάθμισης υφιστάμενου ανελκυστήρα ή αντικατάστασης του με νέο υψηλότερης ενεργειακής απόδοσης, είναι επιλέξιμες και δαπάνες που αφορούν στην προσβασιμότητα των ατόμων με αναπηρία (ΑμεΑ).

Σε κάθε περίπτωση, το συνολικό ύψος των επιλέξιμων δαπανών δεν μπορεί να υπερβαίνει το ανώτατο όριο της δαπάνης, όπως αυτό προσδιορίζεται στον πίνακα 4.1.1

Δεν είναι επιλέξιμες, δαπάνες που αφορούν στην εσωτερική επένδυση του θαλάμου του ανελκυστήρα.

Όλα τα κατασκευαστικά στοιχεία του ανελκυστήρα που τοποθετούνται στο πλαίσιο των παρεμβάσεων πρέπει να είναι σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία περί ανελκυστήρων και κατασκευαστικών στοιχείων για ανελκυστήρες (ΚΥΑ 28425/2008).

Μετά το πέρας των εργασιών, ο ανελκυστήρας πρέπει να πιστοποιείται και να καταχωρίζεται στο μητρώο ανελκυστήρων, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

5.6 Αναβάθμιση φωτισμού των κοινόχρηστων χώρων πολυκατοικίας

Η παρέμβαση περιλαμβάνει την αντικατάσταση όλων των φωτιστικών σημείων με λαμπτήρες LED και την αντικατάσταση του συστήματος χρονισμού φωτισμού, με έξυπνο σύστημα που περιλαμβάνει τουλάχιστον ένα από τα ακόλουθα: αισθητήρες κίνησης, αισθητήρες ημέρας/νύχτας, σημείο ενεργοποίησης φωτισμού αναλόγως εισόδου/εξόδου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4. Επιλέξιμος Προϋπολογισμός

4.1 Επιλέξιμος Προϋπολογισμός Παρεμβάσεων

Τα ανώτατα όρια επιλέξιμων δαπανών για τις κατηγορίες επιλέξιμων παρεμβάσεων και τις υποκατηγορίες τους, που αναλύθηκαν στο προηγούμενο κεφάλαιο, φαίνονται στον Έγγραφο: Reference source not found και παρουσιάζονται, ανά κατηγορία δαπάνης, βάσει των ενεργειακών τους χαρακτηριστικών.

Πίνακας 4.1.1 Ανώτατα όρια δαπανών των επιλέξιμων παρεμβάσεων

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ / ΥΠΟΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ	ΑΝΩΤΑΤΑ ΟΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΑΠΑΝΗΣ - ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΩΝ (€/m ² ή ανά μονάδα)		
	I		II
1. ΚΟΥΦΩΜΑΤΑ/ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΣΚΙΑΣΗΣ/ΑΕΡΙΣΜΟΣ			
<i>Συντελεστής Θερμοπερατότητας U [W/(m² · K)]</i>	2 ≤ U < 3,2		U < 2,0
1.A1 Πλαίσιο αλουμινίου με υαλοπίνακα- Παράθυρο	370		440
1.A2 Πλαίσιο αλουμινίου με υαλοπίνακα – Εξωστόθυρα	300		350
1.B1 Πλαίσιο ξύλου με υαλοπίνακα – Παράθυρο	470		540
1.B2 Πλαίσιο ξύλου με υαλοπίνακα – Εξωστόθυρα	390		440
1.Γ1 Πλαίσιο PVC με υαλοπίνακα – Παράθυρο	250		270
1.Γ2 Πλαίσιο PVC με υαλοπίνακα - Εξωστόθυρα	180		240
1.Δ Μόνον υαλοπίνακες (Χωρίς αντικατάσταση πλαισίου) ^{(1) (2)}			100
1.E1 Εξωτερικό προστατευτικό φύλλο (σύστημα Κουτί-Ρολό, ή Εξώφυλλο) ^{(2) (3) (4)}			140
1.E2 Λοιπά σταθερά ή κινητά συστήματα σκίασης ^{(2) (4)}			35
1.Z Συστήματα Μηχανικού Αερισμού με ανάκτηση θερμότητας ^{(4) (5)} (€/μονάδα)	I	II	III
	Μη κεντρικά	Κεντρικά <600m ³ /h	Κεντρικά >600m ³ /h
	350	2.000	5.000

Περιορισμοί:

(1)	Αφορά επιλέξιμες κατοικίες/διαμερίσματα προστατευόμενα ως μέρος συγκεκριμένου περιβάλλοντος ή λόγω της ιδιαίτερης αρχιτεκτονικής ή ιστορικής τους αξίας, όπως διατηρητέα και εντός παραδοσιακών οικισμών κτήρια, στο βαθμό που η συμμόρφωση προς ορισμένες ελάχιστες απαιτήσεις ενεργειακής απόδοσης θα αλλοίωνε κατά τρόπο μη αποδεκτό το χαρακτήρα ή την εμφάνισή τους. Στην περίπτωση αυτή ο Ενεργειακός Επιθεωρητής θα πρέπει στο Έντυπο Καταγραφής παρεμβάσεων (Παρ. VI) να δηλώνει το συνολικό U του κουφώματος που επιτεύχθηκε με το υλικό που τοποθετήθηκε.
(2)	Ανώτατο όριο δαπάνης ανεξαρτήτως συντελεστή θερμοπερατότητας U. Για την καταχώρηση στον πίνακα παρεμβάσεων επιλέγεται κατηγορία U I.
(3)	Συμπληρωματικές παρεμβάσεις (επιλογή υποχρεωτικά σε συνδυασμό με αντικατάσταση κουφώματος ή μόνο υαλοπινάκων)
(4)	Παρέμβαση μη επιλέξιμη ως κοινόχρηστη (για αίτηση πολυκατοικίας τύπου Α, Β)
(5)	Συμπληρωματικές παρεμβάσεις (επιλογή υποχρεωτικά σε συνδυασμό με αντικατάσταση κουφωμάτων)

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ / ΥΠΟΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ	ΑΝΩΤΑΤΑ ΟΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΑΠΑΝΗΣ - ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΩΝ (€/m ²)	
	I	II
<i>Θερμική Αντίσταση R[(m².K)/W]</i>	0,9 < R ≤ 1,8	R > 1,8
2.A Θερμομόνωση δώματος εξωτερικά	44	48
2.B Θερμομόνωση στέγης ή οριζόντιας οροφής κάτω από μη θερμομονωμένη στέγη	17	25
2.Γ1 Θερμομόνωση εξωτ. τοιχοποιίας, φέροντος οργανισμού, δαπέδου επί εδάφους επί πιλοτής, ή μη θερμαινόμενου χώρου, με επικάλυψη με συνθετικό επίχρισμα ⁽⁶⁾	45	55
2.Γ2 Θερμομόνωση εξωτ. τοιχοποιίας, φέροντος οργανισμού, δαπέδου επί πιλοτής, ή μη θερμαινόμενου χώρου, με επικάλυψη με ελαφρά πετάσματα ⁽⁶⁾	29	35

Περιορισμοί:

(6)	Ειδικά για αιτήσεις πολυκατοικίας τύπου Β επιλέξιμες παρεμβάσεις θεωρούνται <u>μόνον</u> οι περιπτώσεις θερμομόνωσης του δώματος/στέγης και της πιλοτής.
-----	--

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ / ΥΠΟΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ	ΑΝΩΤΑΤΑ ΟΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΑΠΑΝΗΣ - ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΩΝ (€/μονάδα)							
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
3. ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΘΕΡΜΑΝΣΗΣ/ΨΥΞΗΣ	P≤8	8<P≤12	12<P≤20	20<P≤35	35<P≤50	50<P≤100	100<P≤200	P>200
<i>Ισχύς P(kW)</i>								
3.A Διατάξεις αυτομάτου ελέγχου λειτουργίας συστήματος θέρμανσης ⁽⁷⁾ ⁽⁸⁾	600€ ανά αίτηση με ανώτατο όριο 6.000€ για πολυκατοικία							
3.B Σύστημα καυστήρα – λέβητα Φυσικού Αερίου / Υγραερίου	2.500			3.500	5.900	11.000	15.500	20.800
3.Γ Σύστημα Α/Θ (Θέρμανσης – Ψύξης / Ελάχιστη απαίτηση ενεργειακής σήμανσης στους 55°C)	5.700	6.600	9.400	13.700	22.800	25.000		
3.Δ Σύστημα γεωθερμικής αντλίας θερμότητας	4.900	6.100	9.100	13.300	23.100	25.000		
3.Ε Σύστημα συμπαραγωγής Φ.Α. (ΣΗΘΥΑ)	14.000	21.000	25.000					
3.ΣΤ.1 Σύστημα λέβητα βιομάζας - πελλέτας ξύλου)	6.900			7.500	8.500	13.200	25.000	
3.ΣΤ.2 Ενεργειακό τζάκι (καλοριφέρ) ⁽⁴⁾ ⁽⁹⁾	6.500			7.500	-	-	-	
3.ΣΤ.3 Ενεργειακό τζάκι (αερόθερμο) ⁽⁴⁾ ⁽⁷⁾ ⁽⁹⁾	2.500				-	-	-	
	I	II						
<i>Ψυκτική Ισχύς μονάδος P(kW)</i>	P≤3.8	P>3.8						
3.Ζ Αντλίες θερμότητας αέρα – αέρα διαιρούμενου τύπου (split unit) για θέρμανση/ψύξη χώρου ⁽⁴⁾ ⁽¹⁰⁾	900	1.500						

Περιορισμοί:

(4)	Παρέμβαση μη επιλέξιμη ως κοινόχρηστη (για αίτηση πολυκατοικίας τύπου Α, Β)
(7)	Ανώτατο όριο δαπάνης ανεξαρτήτως ισχύος. Για την καταχώρηση στον πίνακα παρεμβάσεων επιλέγεται στο Πληροφοριακό Σύστημα κατηγορία ισχύος I
(8)	Στην περίπτωση αίτησης πολυκατοικίας τύπου Α, δεν επιτρέπεται οι δαπάνες να αφορούν ταυτόχρονα κοινόχρηστες και μη κοινόχρηστες παρεμβάσεις
(9)	Επιλέξιμη παρέμβαση μόνον όταν υφίσταται τζάκι ανοιχτού θαλάμου καύσης, το οποίο μετατρέπεται σε ενεργειακό. Μη επιλέξιμη παρέμβαση στις Περιφερειακές ενότητες : ΒΟΡΕΙΟΥ, ΔΥΤΙΚΟΥ, ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ και ΝΟΤΙΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ, ΠΕΙΡΑΙΩΣ, ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ και ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ, ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ.
(10)	Με μέγιστο την τοποθέτηση 3 εξωτερικών μονάδων.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ / ΥΠΟΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ	ΑΝΩΤΑΤΑ ΟΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΑΠΑΝΗΣ - ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΩΝ (€/μονάδα)		
	I V≤135	II 135<V≤185	III V>185
4. ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΠΑΡΟΧΗΣ ΖΝΧ <i>Χωρητικότητα αποθήκευσης V (lt)</i>			
4.A Ηλιακό θερμοσιφωνικό σύστημα συλλέκτη – ταμιευτήρα αποθήκευσης ΖΝΧ ⁽⁴⁾	1.000	1.250	1.500
4.B Ηλιοθερμικό σύστημα συλλέκτη – ταμιευτήρα αποθήκευσης ΖΝΧ βεβιασμένης κυκλοφορίας ^{(8) (11)}	3.000 € ανά αίτηση με ανώτατο όριο 6.000 € για πολυκατοικία		
4.Γ Ηλιοθερμικό σύστημα παροχής ΖΝΧ και υποβοήθησης θέρμανσης χώρου ^{(8) (11) (12)}	10.000 € ανά αίτηση με ανώτατο όριο 25.000 € για πολυκατοικία		
4.Δ Αντλία θερμότητας ⁽⁴⁾	1.500 € ανά αίτηση		

Περιορισμοί:

(4)	Παρέμβαση μη επιλέξιμη ως κοινόχρηστη (για αίτηση πολυκατοικίας τύπου Α, Β)
(8)	Στην περίπτωση αίτησης πολυκατοικίας τύπου Α, δεν επιτρέπεται οι δαπάνες να αφορούν ταυτόχρονα κοινόχρηστες και μη κοινόχρηστες παρεμβάσεις
(11)	Παρέμβαση μη επιλέξιμη σε αίτηση πολυκατοικίας τύπου Β
(12)	Δεν επιτρέπεται ο συνδυασμός της παρέμβασης 4.Γ με τις 4.Α και 4.Β

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ / ΥΠΟΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ	ΑΝΩΤΑΤΑ ΟΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΑΠΑΝΗΣ - ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΩΝ (€/εγκατεστημένο kW ή kWh)	
	I	II
5. ΛΟΙΠΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗΣ - ΑΥΤΟΝΟΜΗΣΗΣ		
<i>Εγκατεστημένη ισχύς σταθμού αυτοπαραγωγής P (kW_p)</i>	2 ≤ P ≤ 5	5 < P ≤ 10
5.A Φωτοβολταϊκό σύστημα (€/εγκατεστημένο kW) ^{(13) (14) (15)}	1.400	1.200
<i>Εγκατεστημένη Χωρητικότητα συστήματος αποθήκευσης C (kWh)</i>	1 ≤ C ≤ 10	
5.B. Σύστημα αποθήκευσης ενέργειας (συσσωρευτές) (€/kWh) ^{(15) (16)}	1.150	
5.Γ Σημείο επαναφόρτισης ηλεκτροκίνητου οχήματος ^{(4) (14)}	500 € ανά αίτηση	
5.Δ Συσκευές διαχείρισης ενέργειας (smart home) ^{(4) (14) (17) (18)}	1.500 € ανά αίτηση	
5.E Αναβάθμιση ανελκυστήρα (μόνον για πολυκατοικία) ⁽¹⁷⁾	10.000 € ανά αίτηση πολυκατοικίας	
5.ΣΤ Αναβάθμιση φωτισμού (μόνον για πολυκατοικία) ⁽¹⁷⁾	500 € ανά αίτηση πολυκατοικίας	

Περιορισμοί:

(4)	Παρέμβαση μη επιλέξιμη ως κοινόχρηστη (για αίτηση πολυκατοικίας τύπου Α, Β)
(13)	Η παρέμβαση είναι επιλέξιμη, εφόσον η κατοικία αναβαθμίζεται με τις παρεμβάσεις εξοικονόμησης ενέργειας (κατηγορίες 1 έως 4) στην ενεργειακή κατηγορία Β+ (για κτήρια αρχικής κατάταξης Η έως και Δ) ή Α (για κτήρια αρχικής κατάταξης Γ), χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η εγκατάσταση Φωτοβολταϊκού σταθμού.
(14)	Επιλέξιμη παρέμβαση μόνον όταν περιλαμβάνονται στην πρόταση και παρεμβάσεις εξοικονόμησης ενέργειας των κατηγοριών 1 έως 4
(15)	Παρέμβαση επιλέξιμη <u>μόνον</u> για αίτηση Μονοκατοικίας/μεμονωμένου διαμερίσματος
(16)	Επιλέξιμη παρέμβαση μόνον σε συνδυασμό με Φωτοβολταϊκό σύστημα. Επιλέγεται κατηγορία Ι.
(17)	Στην περίπτωση αυτή ο Ενεργειακός Επιθεωρητής θα πρέπει στο Έντυπο Καταγραφής παρεμβάσεων (Παρ. VI) να δηλώνει την εξοικονόμηση ενέργειας που επιτυγχάνεται.
(18)	Έξυπνα συστήματα διαχείρισης του συστήματος θέρμανσης που τοποθετούνται στα πλαίσια της παρούσας παρέμβασης, δεν μπορούν να είναι ταυτόχρονα επιλέξιμα και στην υποκατηγορία 3.Α

Για αντικατάσταση ή νέα εγκατάσταση συστημάτων θέρμανσης σε κτήριο (όχι κτηριακή μονάδα), ονομαστικής θερμικής ισχύος άνω των 20 kW, πρέπει να ικανοποιείται η ακόλουθη συνθήκη: η ονομαστική θερμική ισχύς (kW), βάσει του δελτίου προϊόντος του συστήματος, δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη της ισχύος που προκύπτει από τη σχέση 4.1 της Τ.Ο.Τ.Ε.Ε.-20701-1/2017 (P_{gen}) ή της μελέτης εφαρμογής θέρμανσης του κτηρίου.

Σε περίπτωση που στο σύστημα θέρμανσης περιλαμβάνεται και η παροχή ζεστού νερού χρήσης (ZNX) και ο ταμιευτήρας αποθήκευσης του ZNX είναι ενσωματωμένος στο σύστημα θέρμανσης, τα ανώτατα όρια δαπάνης των υποκατηγοριών 3.B έως 3.Δ προσαυξάνονται κατά 1.500€ για τις κατηγορίες ισχύος I-IV, κατά 2.200€ για τις κατηγορίες ισχύος V-VI, και κατά 3.000€ για τις κατηγορίες ισχύος VII-VIII, χωρίς υπέρβαση του ανώτατου ορίου των 25.000€. Στην περίπτωση αυτή δεν γίνεται επιλέξιμη δαπάνη στην υποκατηγορία 4.A και στην υποκατηγορία 4.B μειώνονται κατά 1.500€ το ανώτατο όριο ανά αίτηση και κατά 3.000€ το ανώτατο όριο για πολυκατοικία.

Στις δαπάνες των ανωτέρω πινάκων ανά ειδικότερη παρέμβαση συμπεριλαμβάνονται τυχόν:

- Πρόσθετες αναγκαίες εργασίες για την ολοκληρωμένη υλοποίηση της παρέμβασης, όπως εργασίες και πάσης φύσεως υλικά για την προσαρμογή του κουφώματος (π.χ. ειδικοί αποστάτες, ταινίες αεροστεγανότητας κ.λπ.), σκαλωσιές, επιχρίσματα, μικροεργασίες αποκατάστασης της εμφάνισης του στοιχείου στο οποίο έγινε η παρέμβαση, εργασίες αποξηλώσεων/καθαιρέσεων και η εναλλακτική διαχείριση των παραγόμενων από αυτές αποβλήτων, σήτες, απαραίτητες εργασίες και επεμβάσεις για την ορθή λειτουργία/συμπεριφορά της θερμομόνωσης (συμπεριλαμβανομένων του κόστους του θερμομονωτικού υλικού, της κόλλας και των βυσμάτων, του υαλοπλέγματος, του ασταριού και του επιχρίσματος, των οδηγών εκκίνησης και των λοιπών απαραίτητων τεμαχίων, όπως π.χ. γωνιόκρανα, κ.τ.λ., καθώς και το κόστος της εργασίας), τυχόν μικροεργασίες υποστήριξης της θερμομόνωσης (ρηγματώσεις, στεγανοποιήσεις, με τα απαραίτητα υλικά), απαραίτητες επεμβάσεις στη στέγη (π.χ. αντικατάσταση κεραμιδιών), ηλεκτρολογικές εργασίες και υλικά για την εγκατάσταση αντλίας θερμότητας, λοιπά αναγκαία συμπληρωματικά κόστη υλικών και εγκατάστασης (όπως η προμήθεια και τοποθέτηση σωληνώσεων, η προμήθεια και τοποθέτηση καπνοδόχου ανά διάμετρο σωλήνωσης, η προμήθεια και τοποθέτηση λοιπών παρελκομένων εξαρτημάτων λεβητοστασίου ανά εγκατεστημένη ισχύ συστήματος, κ.α.), κ.λπ.

- Το κόστος εργασίας που γίνεται στο πλαίσιο των επιλέξιμων παρεμβάσεων και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος αυτών. Στο κόστος αυτό συμπεριλαμβάνονται τυχόν απαιτούμενες ασφαλιστικές εισφορές ΙΚΑ για τις οικοδομικές εργασίες, που βάσει της κείμενης νομοθεσίας (μη στεγασμένα επαγγέλματα), βαρύνουν τον Ωφελούμενο του Προγράμματος ως «κύριο του έργου».

Στα ανωτέρω όρια επιλέξιμων δαπανών **περιλαμβάνεται ο ΦΠΑ**, που αποτελεί **επιλέξιμη δαπάνη** για το Πρόγραμμα. Αν διαπιστωθεί ότι βάσει της παρ.1 του άρθρου 251 του Ν.4281 (ΦΕΚ 160Α/08.08.2014), οι προμηθευτές απαλλάσσονται από την υποχρέωση υποβολής δήλωσης και καταβολής φόρου, τότε τα ανώτατα όρια επιλέξιμων δαπανών που καθορίζονται στο παρόν Κεφάλαιο, θα μειώνονται κατά το αναλογούν ποσοστό (%) ΦΠΑ.

Σε περίπτωση αίτησης πολυκατοικίας τύπου Α το κόστος των κοινόχρηστων δαπανών επιμερίζεται με βάση τα χιλιοστά συνιδιοκτησίας των διαμερισμάτων.

Για τις αιτήσεις πολυκατοικίας τύπου Α, επιλέξιμο για το πρόγραμμα είναι το μέρος των δαπανών που αφορά στα διαμερίσματα που εντάσσονται στο πρόγραμμα.

Ο ανώτατος επιλέξιμος προϋπολογισμός παρεμβάσεων ανά αίτηση Ωφελούμενου δεν μπορεί να υπερβαίνει το γινόμενο του 1,2 € επί το σύνολο της εκτιμώμενης ετήσιας εξοικονόμησης πρωτογενούς ενέργειας (kWh) όπως προκύπτει από το Α' Πιστοποιητικό Ενεργειακής Απόδοσης. Ο εν λόγω περιορισμός θα ελεγχθεί εκ νέου κατά την υποβολή του Β' Πιστοποιητικού Ενεργειακής Απόδοσης, με βάση την επιτευχθείσα ετήσια εξοικονόμηση πρωτογενούς ενέργειας (kWh).

Σε κάθε περίπτωση ισχύουν τα επιμέρους ανώτατα όρια ανά επιλέξιμη δαπάνη του πίνακα 4.1.1 και ο ανώτατος επιλέξιμος προϋπολογισμός παρεμβάσεων δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερος από:

- 48.500 € για μονοκατοικία/μεμονωμένο διαμέρισμα/διαμέρισμα ως μέρος αίτησης σε πολυκατοικία τύπου Α,
- 76.270 € για αίτηση πολυκατοικίας τύπου Β.

4.2 Επιλέξιμος Προϋπολογισμός λοιπών δαπανών

Επιπρόσθετα, επιχορηγούνται από το Πρόγραμμα σε ποσοστό 100% της δαπάνης, υπό την προϋπόθεση υπαγωγής της αίτησης σε αυτό και επίτευξης του ελάχιστου ενεργειακού στόχου (Κεφάλαιο 3), οι ακόλουθες λοιπές δαπάνες:

α. Το κόστος που απαιτείται για τη διενέργεια των δύο ενεργειακών επιθεωρήσεων και τη συμπλήρωση των εντύπων Πρότασης Παρεμβάσεων και Καταγραφής Παρεμβάσεων.

Τα έντυπα θα δημοσιοποιηθούν με την επίσημη έκδοση του παρόντος Οδηγού

Τίθεται υπόψη ότι ειδικά για την πολυκατοικία Τύπου Β, υποχρέωση υποβολής Β' Πιστοποιητικού Ενεργειακής Απόδοσης θα υπάρχει **μόνον** εάν έχουν υλοποιηθεί και παρεμβάσεις που οδηγούν σε εξοικονόμηση ενέργειας (κατηγορίες παρεμβάσεων 1 έως 3).

Η επιλέξιμη αμοιβή ανά ενεργειακή επιθεώρηση καθορίζεται ως εξής:

i) Για μονοκατοικία ή διαμέρισμα, η αμοιβή καθορίζεται σε 75 € επαυξημένη κατά 2,5 €/τ.μ. ωφέλιμης επιφάνειας της ιδιοκτησίας, με μέγιστο επιλέξιμο ποσό ανεξαρτήτως επιφάνειας τα 400 €

ii) Για κτήρια πολλών ιδιοκτησιών κατοικίας (πολυκατοικία τύπου Α/Β), όταν η επιθεώρηση αφορά σε πολυκατοικία, η αμοιβή καθορίζεται σε 75 € επαυξημένη κατά 1,7 €/τ.μ. συνολικής επιφάνειας της «πολυκατοικίας», με μέγιστο επιλέξιμο ποσό ανεξαρτήτως επιφάνειας τα 1.095 €.

β. Η αμοιβή του συμβούλου έργου σχετικά με την υποβολή της αίτησης, την παρακολούθηση της υλοποίησης των παρεμβάσεων εξοικονόμησης ενέργειας και ολοκλήρωσης του έργου, συμπεριλαμβανομένης της προσκόμισης των δικαιολογητικών έως την τελική εκταμίευση, μέχρι του ποσού των 350 € ανά επιμέρους αίτηση. Σε περίπτωση πολυκατοικίας, πρέπει να χρησιμοποιηθεί ο ίδιος σύμβουλος έργου για όλους τους ωφελούμενους και η αμοιβή του ορίζεται i) για πολυκατοικία τύπου Α, μέχρι του ποσού των 350 € επαυξημένη κατά 70 € για κάθε επιπλέον διαμέρισμα πέραν του πρώτου, με μέγιστο συνολικό ποσό τα 770 €, ii) για πολυκατοικία τύπου Β, μέχρι του ποσού των 350 €.

γ. Η αμοιβή για τυχόν εκδόσεις αδειών/εγκρίσεων ή εκπόνησης μελετών (στα πλαίσια έκδοσης αδειών/εγκρίσεων) που απαιτούνται από την κείμενη νομοθεσία για την υλοποίηση παρεμβάσεων (όπως για παράδειγμα αμοιβή για έγκριση εργασιών δόμησης μικρής κλίμακας, αμοιβή για μελέτη εσωτερικής εγκατάστασης φυσικού αερίου), ορίζεται ως εξής: i) Για μονοκατοικία/μεμονωμένο διαμέρισμα, μέχρι 250 €/αμοιβή, με δυνατότητα πολλαπλών αδειών/μελετών και μέχρι του συνολικού ποσού των 350 €, ii) Για

πολυκατοικία (τύπος A/B), μέχρι του ποσού των 250 € επαυξημένη κατά 70 € για κάθε διαμέρισμα επιπλέον του πρώτου, με μέγιστο συνολικό ποσό τα 670 €/αμοιβή, με δυνατότητα πολλαπλών αδειών/μελετών και μέχρι του συνολικού ποσού των 940 €.

δ. Για πολυκατοικίες τύπου A/B, η αμοιβή για την επιθεώρηση και την έκδοση πιστοποιητικού ελέγχου από αναγνωρισμένο φορέα, όπως υλοποιούνται σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, μέχρι ποσού των 250 €.

Το ανώτατο επιλέξιμο κόστος λοιπών δαπανών δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερο από:

- 1.500 € ανά αίτηση (δαπάνες α, β, γ), για μονοκατοικία/μεμονωμένο διαμέρισμα,
- 1.500 € ανά διαμέρισμα ως μέρος αίτησης σε πολυκατοικία τύπου A (δαπάνες α, β, γ, δ), με μέγιστο το ποσό των 4.150 € συνολικά ανά αίτηση πολυκατοικίας,
- 3.730 € συνολικά ανά αίτηση (δαπάνες α, β, γ, δ) για πολυκατοικία τύπου B.

Επισημαίνεται ότι τα είδη των λοιπών δαπανών (α, β, γ, δ) θα πρέπει να δηλώνονται κατά την υποβολή της αίτησης.

4.3 Συνολικός Επιλέξιμος Προϋπολογισμός

Γενικά, ο συνολικός επιλέξιμος προϋπολογισμός προκύπτει ως άθροισμα του κόστους των επιμέρους επιλέξιμων παρεμβάσεων (ενότητα Error: Reference source not found), για τις οποίες ισχύουν τα ανώτατα όρια ανά επιλέξιμη δαπάνη του Error: Reference source not found και των λοιπών δαπανών (ενότητα Error: Reference source not found).

Ο συνολικός επιλέξιμος προϋπολογισμός διαμορφώνεται από το άθροισμα του ανώτατου προϋπολογισμού επιλέξιμων παρεμβάσεων (ενότητα 4.1) και του ανώτατου προϋπολογισμού λοιπών δαπανών (ενότητα 4.2), συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., και σε κάθε περίπτωση δεν μπορεί να υπερβαίνει:

- τα 50.000 € για μονοκατοικία/μεμονωμένο διαμέρισμα/διαμέρισμα ως μέρος αίτησης σε πολυκατοικία τύπου A,
- τα 80.000 € για αίτηση πολυκατοικίας τύπου B.

Στην περίπτωση περισσότερων της μίας αιτήσεων από ωφελούμενο-φυσικό πρόσωπο, το συνολικό ποσό της ενίσχυσης (επιχορήγησης, επιδότησης επιτοκίου και ακαθάριστου ισοδύναμου επιχορήγησης - ΑΙΕ) δεν μπορεί να υπερβαίνει τις 100.000 € στο σύνολο των αιτήσεών του. Διευκρινίζεται ότι στην περίπτωση αίτησης διαμερίσματος σε πολυκατοικία (τύπου A), το ανωτέρω ποσό περιλαμβάνει και την αναλογία των κοινοχρήστων.

Σημειώνεται ότι τα τελικά επιλέξιμα κόστη παρεμβάσεων και λοιπών δαπανών θα καθορίζονται βάσει των προσκομισθέντων παραστατικών δαπανών. Τόσο το τελικό επιλέξιμο κόστος παρεμβάσεων όσο και το τελικό κόστος των λοιπών δαπανών δεν μπορούν να υπερβαίνουν τα αντίστοιχα συνολικά ποσά της απόφασης Υπαγωγής καθώς και τα επιμέρους ανώτατα όρια παρεμβάσεων και λοιπών δαπανών του προγράμματος. Επίσης, η επιχορήγηση (πίνακες 2.2.3, ή 2.2.4 κατά περίπτωση) δεσμεύεται στα πλαίσια του επιλέξιμου προϋπολογισμού παρεμβάσεων, όμως η καταβολή της γίνεται πάντα επί του τελικού επιλέξιμου κόστους παρεμβάσεων.

Συνοπτικά οι ανώτατες τιμές έχουν ως εξής:

Πίνακας 4.3.1 Ανώτατες τιμές επιλέξιμων δαπανών ανά τύπο κατοικίας/αίτησης (€)

A/A	Υπηρεσία	Μονοκατοικία/ μεμον. Διαμέρισμα	Πολυκατοικία τύπου Α	Πολυκατοικία τύπου Β
1	ΠΕΑ Α	75+2,50/m ² με max=400	75+1,7/m ² με max=1095	75+1,7/m ² με max=1095
2	ΠΕΑ Β	75+2,50/m ² με max=400	75+1,7/m ² με max=1095	75+1,7/m ² με max=1095
3	Πιστοποιητικό Ανεγκυστήρα	<i>Δεν προβλέπεται</i>	250	250
4	Σύμβουλος	350	350+70/διαμ με max=770	350
5	Άδεια / Μελέτη	250/μελέτη και 350 συνολικά	250+70/διαμερ. με max=670/μελέτη και 940 συνολικά	250+70/διαμερ. με max=670/μελέτη και 940 συνολικά
Ανώτατο επιλέξιμο κόστος Λοιπών Δαπανών		1.500	4.150 συνολικά (max 1.500 ανά διαμέρισμα)	3.730
Ανώτατος Π/Υ παρεμβάσεων:		48.500	48.500 ανά διαμέρισμα	76.270
Συνολικός Ανώτατος Π/Υ		50.000	50.000 ανά διαμέρισμα	80.000

Όλες οι ανωτέρω τιμές συμπεριλαμβάνουν Φ.Π.Α.

Για τις περιπτώσεις όπου, βάσει της παρ.1 του άρθρου 251 του Ν.4281 (ΦΕΚ 160Α/08.08.2014), οι μελετητές/σύμβουλοι/ενεργειακοί επιθεωρητές απαλλάσσονται από την υποχρέωση υποβολής δήλωσης και καταβολής φόρου, τότε τα ανώτατα όρια επιλέξιμων δαπανών που καθορίζονται στο παρόν Κεφάλαιο και περιλαμβάνονται στην απόφαση Υπαγωγής, θα μειώνονται κατά το αναλογούν ποσοστό (%) Φ.Π.Α.

4.4 Κάλυψη ιδιωτικής συμμετοχής

Εικόνα
4 ...

Οι Ωφελούμενοι των κατηγοριών 1 έως 5 της ενότητας 2.2, ανάλογα με την οικογενειακή τους κατάσταση, δικαιούνται την αντίστοιχη επιχορήγηση σύμφωνα με τον πίνακα 2.2.3 της ενότητας 2.2 και αναλαμβάνουν την πληρωμή του υπολοίπου ποσού με ίδια κεφάλαια, ή συνάπτουν δανειακή σύμβαση, εφόσον το επιθυμούν, είτε για το ποσό που θα επιλέξουν είτε για το ποσό που θα τους εγκριθεί από τον χρηματοπιστωτικό οργανισμό με 100% επιδότηση επιτοκίου, ή με συνδυασμό των παραπάνω.

4.4.1 Ίδια Κεφάλαια

Αφορά στην περίπτωση που ο ωφελούμενος καλύπτει το υπόλοιπο πέραν του επιδοτούμενου ποσού, βάσει του πίνακα 2.2.3 ή 2.2.4 κατά περίπτωση, με ίδια κεφάλαια καθώς και στην περίπτωση που το ποσό του δανείου είναι μικρότερο από το ποσό της απαιτούμενης ιδιωτικής συμμετοχής. Στην περίπτωση κάλυψης της ιδιωτικής συμμετοχής μόνο με ίδια κεφάλαια δεν υπάρχει η δυνατότητα προκαταβολής από το πρόγραμμα. Συνεπώς, ο Ωφελούμενος μπορεί, αποκλειστικά μέσω τραπεζικού συστήματος και ανεξαρτήτως αριθμού τραπεζικών λογαριασμών/τραπεζικών ιδρυμάτων, να δώσει προκαταβολή από το ποσό των ιδίων κεφαλαίων. Μετά την αποπληρωμή του ποσού των ιδίων κεφαλαίων (συνυπολογίζοντας τυχόν προκαταβολή που έχει δοθεί) και την προσκόμιση των αντίστοιχων αποδεικτικών στοιχείων στην Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα ΑΕ (extrait λογαριασμών, κ.λπ.), εκταμιεύεται η επιχορήγηση για πληρωμή των αναδόχων/ προμηθευτών σε τραπεζικό λογαριασμό τους από τον χρηματοπιστωτικό οργανισμό.

Επισημαίνεται ότι η ιδιωτική συμμετοχή, στην περίπτωση των αιτήσεων πολυκατοικίας τύπου Β, θα καλύπτεται **αποκλειστικά με ίδια κεφάλαια**.

4.4.2 Τραπεζικός δανεισμός

Η δυνατότητα για άτοκο τραπεζικό δανεισμό θα συνεχίσει να υφίσταται ως ένα επιπλέον κίνητρο του προγράμματος «Εξοικονομώ - Αυτονομώ», υπό το ίδιο πλαίσιο και διαδικασίες που ίσχυε για τον τραπεζικό δανεισμό στους προηγούμενους κύκλους «Εξοικονόμηση Κατ'Οικον ΙΙ».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5. Απαιτούμενα Δικαιολογητικά – Προετοιμασία - Διαδικασία Υποβολής Αίτησης

5.1 Απαιτούμενα Δικαιολογητικά - Προετοιμασία

Κάθε φυσικό πρόσωπο που επιθυμεί να συμμετάσχει στο Πρόγραμμα πρέπει αρχικά να ελέγξει εάν είναι «επιλέξιμος Ωφελούμενος» και εάν η ιδιοκτησία του μπορεί να θεωρηθεί «επιλέξιμη κατοικία» , βάσει του κεφαλαίου 2 καθώς και να μεριμνήσει, έτσι ώστε να γίνουν οι απαιτούμενες ηλεκτρονικές διασταυρώσεις, για τα ακόλουθα:

- Εξασφάλιση κωδικών πρόσβασης στην εφαρμογή TAXISnet. Επισημαίνεται ότι δεν υφίσταται δυνατότητα υποβολής αίτησης στο πρόγραμμα για φυσικά πρόσωπα που δεν είναι πιστοποιημένα μέσω της ανωτέρω εφαρμογής και δεν έχουν κωδικούς πρόσβασης σε αυτή.
- Σε περίπτωση που υπάρχουν εκκρεμότητες νομιμοποίησης/τακτοποίησης στο ακίνητο, η υποβολή δήλωσης για υπαγωγή σε νόμο τακτοποίησης αυθαιρέτων κατασκευών θα πρέπει να έχει γίνει πριν την υποβολή της αίτησης στο Πρόγραμμα. Μεταγενέστερη δήλωση, από την υποβολή αίτησης στο Πρόγραμμα, για υπαγωγή σε νόμο τακτοποίησης αυθαιρέτων κατασκευών, δύναται να υποβληθεί σε περίπτωση απόκλισης της Ωφέλιμης επιφάνειας του ακινήτου μέχρι του ορίου των επτά (7) τετραγωνικών μέτρων, προκειμένου οι ενεργειακές παρεμβάσεις να είναι σύμφωνες με την κείμενη νομοθεσία (για τις πολυκατοικίες, το όριο σε τετραγωνικά μέτρα είναι το γινόμενο του επτά (7) επί του πλήθους των διαμερισμάτων). Σε κάθε περίπτωση, πριν την τελική εκταμίευση της επιχορήγησης του έργου θα πρέπει να έχει προσκομιστεί η βεβαίωση περαίωσης της υπαγωγής περί τακτοποίησης αυθαιρέτων κατασκευών, όπου και θα προκύπτει η εξόφληση του συνόλου του ενιαίου ειδικού προστίμου του ακινήτου.
- Υποβολή και εκκαθάριση δήλωσης για το φορολογικό έτος 2019. Σε περίπτωση που στα φορολογικά στοιχεία του αιτούντα υπάρχουν εκκρεμότητες στην εκκαθάριση της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος (Ε1) ή στη δήλωση των στοιχείων ακινήτων (Ε9), θα πρέπει να διευθετηθούν πριν την υποβολή της αίτησης. Επισημαίνεται ότι στα έντυπα φορολογίας, μίσθωσης ακινήτων και περιουσιακής κατάστασης θα πρέπει να αναγράφεται ορθά ο αριθμός παροχής ηλεκτρικής ενέργειας.
- Σε περίπτωση ύπαρξης περισσότερων δικαιούχων εμπράγματων δικαιωμάτων στο ακίνητο θα πρέπει να έχει εξασφαλισθεί η συναίνεση των συγκυρίων και να αναγράφεται ορθά ο αριθμός παροχής ηλεκτρικής ενέργειας στη δήλωση των στοιχείων ακινήτων (Ε9) τους.

- Σε περίπτωση πρόσφατης απόκτησης ακινήτου (απόκτηση για πρώτη φορά εμπράγματος δικαιώματος επί του ακινήτου μετά τις 31/12/2019 και μόνον για την πλήρη κυριότητα ή την επικαρπία) θα πρέπει να έχει προηγηθεί η καταχώρηση/τροποποίηση των στοιχείων στο Ε9 και μετά να προχωρήσει ο ενδιαφερόμενος στην υποβολή αίτησης. Με την αίτηση επισυνάπτεται ο τίτλος ιδιοκτησίας και το πιστοποιητικό μεταγραφής από το αρμόδιο υποθηκοφυλακείο ή πιστοποιητικό καταχώρησής του στα κτηματολογικά φύλλα του οικείου Κτηματολογικού Γραφείου. Η μελλοντική χρήση του ακινήτου ως κύρια κατοικία θα τεκμηριώνεται με Υπεύθυνη Δήλωση του Ν. 1599/1986 από τον ωφελούμενο (πλήρους κυρίου/επικαρπωτή), όπου αναφέρεται ότι το ακίνητο θα χρησιμοποιηθεί ως κύρια κατοικία είτε από τον ίδιο είτε από τρίτο πρόσωπο, δηλώνοντας το ονοματεπώνυμο και το ΑΦΜ αυτού. Ο Δικαιούχος (Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα ΑΕ διενεργεί τους απαραίτητους ελέγχους προκειμένου να διαπιστωθεί η χρήση του ακινήτου ως κύρια κατοικία.
- Έκδοση Πιστοποιητικού Ενεργειακής Απόδοσης του ακινήτου (βλ. και κεφ. 5.3) και συμπλήρωση του σχετικού Εντύπου Πρότασης Παρεμβάσεων ενεργειακής Εξοικονόμησης-Αυτονόμησης.

Σε περίπτωση υποβολής αίτησης για πολυκατοικία (τύπος Α/Τύπος Β), θα πρέπει αρχικά να ληφθεί απόφαση, στο πλαίσιο γενικής συνέλευσης της πολυκατοικίας, για τη συμμετοχή στο Πρόγραμμα, την απόφαση για υποβολή αίτησης τύπου Α ή τύπου Β, την πραγματοποίηση παρεμβάσεων, τον ορισμό του εκπροσώπου της πολυκατοικίας και τη σχετική εξουσιοδότησή του για την υποβολή των απαιτούμενων από το πρόγραμμα στοιχείων και δικαιολογητικών. Στην περίπτωση αίτησης Πολυκατοικίας Τύπου Α θα πρέπει επιπλέον να ληφθεί απόφαση για την επιλογή του συνεργαζόμενου χρηματοπιστωτικού οργανισμού για τη λήψη δανείων. Επισημαίνεται ότι σ' αυτήν περίπτωση όλοι οι αιτούντες θα πρέπει να συνεργαστούν με τον ίδιο χρηματοπιστωτικό οργανισμό.

Στην περίπτωση Πολυκατοικίας Τύπου Β η Ιδιωτική Συμμετοχή θα πρέπει να καλυφθεί αποκλειστικά με ίδια κεφάλαια (βλ. ενότητα 4.2).

Για την υποβολή της αίτησης και την παρακολούθηση του έργου, ο ενδιαφερόμενος έχει τη δυνατότητα να χρησιμοποιήσει **Σύμβουλο Έργου**, το κόστος του οποίου καλύπτεται απευθείας από το Πρόγραμμα μετά την ολοκλήρωση των παρεμβάσεων και την επίτευξη του ενεργειακού στόχου.

Τα δικαιολογητικά που συνοδεύουν την αίτηση και πρέπει να αναρτηθούν ηλεκτρονικά θα αναγράφονται αναλυτικά σε Παράρτημα στην επίσημη έκδοση του Οδηγού. Εκεί θα διευκρινίζονται, επιπλέον, οι όροι και περιορισμοί που θα προκύπτουν από τα ζητούμενα δικαιολογητικά.

5.2 Ηλεκτρονική Υποβολή Αίτησης - Προθεσμίες

Η δυνατότητα υποβολής αιτήσεων θα παρέχεται **μέχρι την κάλυψη** του μέγιστου προϋπολογισμού του προγράμματος, ήτοι ποσού € 850 εκατ.

Η αίτηση επέχει θέση **υπεύθυνης δήλωσης**.

Οι αιτήσεις χρηματοδότησης υποβάλλονται μόνον ηλεκτρονικά από τους υποψηφίους και υποχρεωτικά μέσω του πληροφοριακού συστήματος της επίσημης διαδικτυακής πύλης του προγράμματος. Για την αποφυγή φόρτου στο πληροφοριακό σύστημα η **έναρξη υποβολής** των αιτήσεων θα οριστεί διαδοχικά ανά Περιφέρειες.

5.3 Πρώτη Ενεργειακή Επιθεώρηση

Εφόσον ο ενδιαφερόμενος εξασφαλίσει τις απαραίτητες συμφωνίες / συναινέσεις και έχει ελέγξει τη δυνατότητα επιλεξιμότητας της κατοικίας του, απευθύνεται σε Ενεργειακό Επιθεωρητή, ώστε να διενεργηθεί η πρώτη ενεργειακή επιθεώρηση της ιδιοκτησίας του / του κτηρίου και να εκδοθεί το Πιστοποιητικό Ενεργειακής Απόδοσης (Α΄ ΠΕΑ). Το εν λόγω ΠΕΑ θα πρέπει να έχει εκδοθεί βάσει του νέου πλαισίου για τον Κανονισμό Ενεργειακής Απόδοσης Κτηρίων (ΔΕΠΕΑ/οικ. 178581, ΦΕΚ Β΄ 2367/12.07.2017) και θα πρέπει να φέρει ημερομηνία μεταγενέστερη της 26.11.2017 (27.11.2017 η ημερομηνία ενεργοποίησης πληροφοριακού συστήματος έκδοσης Πιστοποιητικών Ενεργειακής Απόδοσης βάσει του ΚΕΝΑΚ που έχει εγκριθεί με την απόφαση ΔΕΠΕΑ/οικ. 178581/30.06.2017, ΦΕΚ Β΄ 2367/12.07.2017).

Μόνο οι παρεμβάσεις που ολοκληρώνονται μετά την έκδοση του ανωτέρω ΠΕΑ μπορούν να θεωρηθούν επιλέξιμες για το Πρόγραμμα (ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας). Πριν την Υπαγωγή στο Πρόγραμμα δύνανται να πραγματοποιηθούν παρεμβάσεις με αποκλειστική ευθύνη του Ωφελούμενου, με έκδοση επί πιστώσει παραστατικών δαπανών αναδόχων/προμηθευτών. Επισημαίνεται ότι στην τελευταία

περίπτωση θα πρέπει να δοθεί από τον ενδιαφερόμενο ιδιαίτερη προσοχή στις Γενικές Προϋποθέσεις Επιλεξιμότητας της ενότητας 2.1.2.

Ο Ενεργειακός Επιθεωρητής καταγράφει τις παρεμβάσεις της αίτησης στο «Έντυπο Πρότασης Παρεμβάσεων» του και συμπεριλαμβάνει τον συνδυασμό παρεμβάσεων της πρώτης (1^{ης}) από τις προτάσεις εξοικονόμησης ενέργειας που καταγράφονται στο Α΄ ΠΕΑ, καθώς και τυχόν επιπλέον παρεμβάσεις εξοικονόμησης/αυτονόμησης, όπως περιγράφονται στο κεφάλαιο 3 που δεν συμπεριλαμβάνονται στις προτάσεις εξοικονόμησης ενέργειας του Α΄ ΠΕΑ. Το έντυπο αυτό υπογράφεται από τον ενδιαφερόμενο, συνυπογράφεται και σφραγίζεται από τον ενεργειακό επιθεωρητή και υποβάλλεται μέσω του πληροφοριακού συστήματος.

Η πρόταση (συνδυασμός παρεμβάσεων) για ενεργειακή αναβάθμιση, που υποβάλλεται με την αίτηση, θα πρέπει να καλύπτει τον ελάχιστο ενεργειακό στόχο αίτησης (βλ. κεφάλαιο 3). Εφόσον προβλέπεται η εγκατάσταση Φωτοβολταϊκού συστήματος, τότε στο Α΄ ΠΕΑ πρέπει να καταχωρηθούν υποχρεωτικά δύο (2) προτάσεις, εκ των οποίων η 1^η πρόταση (1^ο σενάριο) θα περιλαμβάνει το Φωτοβολταϊκό σύστημα και τους υπολογισμούς του, ενώ η 2^η πρόταση θα πρέπει να είναι υποχρεωτικά ίδια με την 1^η, εξαιρώντας όμως το Φωτοβολταϊκό σύστημα και τους υπολογισμούς του. Σημειώνεται ότι η εγκατάσταση Φωτοβολταϊκού συστήματος, είναι επιλέξιμη ως παρέμβαση, μόνον εάν με τις παρεμβάσεις εξοικονόμησης ενέργειας (κατηγορίες 1 έως 4) η κατοικία κατατάσσεται στην ενεργειακή κατηγορία B+ (για κτήρια αρχικής κατάταξης από Η έως και Δ) ή Α (για κτήρια αρχικής κατάταξης Γ).

Ο ενδιαφερόμενος καταχωρεί ηλεκτρονικά στην αίτηση, τον συνδυασμό παρεμβάσεων εξοικονόμησης/αυτονόμησης, τα στοιχεία του ΠΕΑ, καθώς και τα στοιχεία κόστους βάσει των προσφορών των προμηθευτών και αναδόχων των παρεμβάσεων και επισυνάπτει ηλεκτρονικά το «Έντυπο Πρότασης Παρεμβάσεων».

Ο Ενεργειακός Επιθεωρητής στην περιγραφή των επιμέρους παρεμβάσεων εξοικονόμησης/αυτονόμησης θα πρέπει να αναφέρει τις προδιαγραφές και τα τεχνικά και ενεργειακά χαρακτηριστικά των υλικών και των ηλεκτρομηχανολογικών συστημάτων που απαιτούνται για τον υπολογισμό του ενεργειακού αποτελέσματος και τον έλεγχο της ικανοποίησης των απαιτήσεων του Προγράμματος, του κεφαλαίου 3, τον ενεργειακό στόχο που θα επιτευχθεί μετά την υλοποίηση των ενεργειακών παρεμβάσεων.

Σε περίπτωση τροποποίησης των παρεμβάσεων, που έχουν δηλωθεί και καταχωρηθεί στο πληροφοριακό σύστημα (Έντυπο Πρότασης Παρεμβάσεων), κατά το στάδιο υλοποίησης παρεμβάσεων, θα δηλωθούν μόνον οι παρεμβάσεις που πραγματικά υλοποιήθηκαν (Έντυπο Καταγραφής Παρεμβάσεων – Ολοκλήρωσης Έργου) και στην υποκατηγορία που πραγματικά ανήκουν. Σε κάθε περίπτωση, με τις τροποποιημένες παρεμβάσεις θα πρέπει να επιτυγχάνεται ο ελάχιστος ενεργειακός στόχος του Προγράμματος για την κατηγορία που αφορά η αίτηση.

Πολυκατοικία

Ο εκπρόσωπος απευθύνεται σε Ενεργειακό Επιθεωρητή, ώστε να διενεργηθεί η πρώτη ενεργειακή επιθεώρηση του κτηρίου και να εκδοθεί το Α΄ Πιστοποιητικό Ενεργειακής Απόδοσης (Α΄ ΠΕΑ). Το ΠΕΑ αφορά στο σύνολο του κτηρίου **για χρήση κατοικίας**.

- Για τις αιτήσεις πολυκατοικίας τύπου Α:

Ο Ενεργειακός Επιθεωρητής καταγράφει τις παρεμβάσεις που θα συμπεριληφθούν στην αίτηση για το σύνολο της πολυκατοικίας (κοινόχρηστες και διαμερισμάτων) στο Έντυπο Πρότασης Παρεμβάσεων, συμπεριλαμβάνοντας τον συνδυασμό παρεμβάσεων της πρώτης (1^{ης}) από τις προτάσεις εξοικονόμησης ενέργειας που καταγράφονται στο Α΄ ΠΕΑ, καθώς και τυχόν επιπλέον παρεμβάσεις εξοικονόμησης/αυτονόμησης, όπως περιγράφονται στο κεφάλαιο 3. Ο εκπρόσωπος της πολυκατοικίας καταχωρεί ηλεκτρονικά στην αίτηση τα στοιχεία του ΠΕΑ, καθώς και τον συνδυασμό παρεμβάσεων και τα στοιχεία κόστους βάσει των προσφορών των προμηθευτών και αναδόχων των παρεμβάσεων, κ.λπ. και επισυνάπτει ηλεκτρονικά το σχετικό έντυπο Πρότασης Παρεμβάσεων. Κατά την καταχώρηση το κόστος των παρεμβάσεων διαχωρίζεται από τον εκπρόσωπο της πολυκατοικίας σε κόστος κοινόχρηστων και μη κοινόχρηστων παρεμβάσεων κι αυτόματα παράγεται έντυπο επιμερισμού προϋπολογισμού πολυκατοικίας ανά διαμέρισμα. Η συμφωνία από τους επιμέρους ιδιοκτήτες διαμερισμάτων για οριστική υποβολή της αίτησης της πολυκατοικίας ισοδυναμεί με αποδοχή των στοιχείων του εντύπου. Ο επιμερισμός των κοινόχρηστων γίνεται βάσει των χιλιοστών συνιδιοκτησίας των διαμερισμάτων. Ανάλογα επιμερίζεται και το κόστος Ενεργειακού Επιθεωρητή/Συμβούλου έργου/ Μελετητή/Πιστοποίησης Ανελκυστήρα.

- Για τις αιτήσεις πολυκατοικίας τύπου Β:

Ο Ενεργειακός Επιθεωρητής καταγράφει μόνον τις κοινόχρηστες παρεμβάσεις που θα συμπεριληφθούν στην αίτηση στο έντυπο Πρότασης Παρεμβάσεων, συμπεριλαμβάνοντας τον συνδυασμό παρεμβάσεων της πρώτης (1^{ης}) από τις προτάσεις εξοικονόμησης ενέργειας που καταγράφονται στο Α΄ ΠΕΑ, καθώς και τυχόν επιπλέον παρεμβάσεις

εξοικονόμησης/αυτονόμησης, όπως περιγράφονται στο κεφάλαιο 3. Ο εκπρόσωπος της πολυκατοικίας καταχωρεί ηλεκτρονικά στην αίτηση τα στοιχεία του ΠΕΑ, το πλήθος των διαμερισμάτων της πολυκατοικίας και το συνολικό ποσοστό των χιλιοστών των κατοικιών που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα, καθώς και τον συνδυασμό παρεμβάσεων και τα στοιχεία κόστους βάσει των προσφορών των προμηθευτών και αναδόχων των παρεμβάσεων, κ.λπ. κι επισυνάπτει ηλεκτρονικά το έντυπο Πρότασης Παρεμβάσεων.

Σε κάθε περίπτωση, το Έντυπο Πρότασης Παρεμβάσεων υπογράφεται από τον εκπρόσωπο της πολυκατοικίας, συνυπογράφεται και σφραγίζεται από τον ενεργειακό επιθεωρητή και υποβάλλεται μέσω του πληροφοριακού συστήματος.

Επισημαίνεται ότι η επιλογή Ενεργειακού Επιθεωρητή πρέπει να γίνεται συνυπολογίζοντας τους περιορισμούς της παραγράφου 1 του άρθρου 53 του Ν.4409/2016 (ΦΕΚ 136/Α'/28.07.2016), όπως ισχύει, όπου ορίζονται οι περιπτώσεις στις οποίες ο Ενεργειακός Επιθεωρητής δεν δικαιούται να διενεργήσει επιθεώρηση σε κάποιο ακίνητο (ασυμβίβαστο).

Τέλος τίθεται υπόψη ότι ο ενεργειακός επιθεωρητής που θα διενεργήσει την δεύτερη ενεργειακή επιθεώρηση μετά την υλοποίηση των παρεμβάσεων (Β' ΠΕΑ), θα πρέπει να είναι υποχρεωτικά διαφορετικός από τον ενεργειακό επιθεωρητή που διενέργησε την πρώτη ενεργειακή επιθεώρηση (Α' ΠΕΑ).

Σημαντικές σημειώσεις:

1.Σχετικά με την έκδοση νέων ή και την τροποποίηση υφιστάμενων Α' Π.Ε.Α., θα ακολουθήσει σχετική ανακοίνωση στις προσεχείς μέρες.

2.Στον επίσημο Οδηγό του προγράμματος θα εξειδικεύονται αναλυτικά και οι ειδικές περιπτώσεις αιτήσεων για τις οποίες δεν είναι τεχνικά εφικτοί οι αυτοματοποιημένοι έλεγχοι, είτε πλήρως είτε σε επιμέρους στοιχεία, και ως εκ τούτου εξετάζονται και από τον Δικαιούχο του Προγράμματος (Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα ΑΕ). Οι κατηγορίες αυτές περιορίζονται σε σχέση με τους προηγούμενους κύκλους του Εξοικονομώ Κατ' Οίκον II και ενδεικτικά θα αφορούν στις ενοικιαζόμενες κατοικίες/κατοικίες σε βραχυχρόνια μίσθωση, στις περιπτώσεις μη δυνατότητας διασταύρωσης στοιχείων φορολογίας (E1 , E2) και στις περιπτώσεις όπου υπάρχει απόκλιση στη Ωφέλιμη επιφάνεια του ακινήτου σε σχέση με την δηλωμένη στο E9.